

Ponedeljak, 25. septembar 2006.

Svedok Rade Danilović

Otvorena sednica

Optuženi Radić i Šljivančanin su pristupili Sudu

Početak u 9.32 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA PARKER: Dobar dan, gospodine Vasiću.

ADVOKAT VASIĆ: Dobar dan, časni Sude. Dobar dan svima u sudnici. Ja se nadam da me prevodioci čuju, ovako. Časni Sude, ja bih htio da pokrenem jedno pitanje. Vi verovatno primećujete da moj klijent nije s nama u sudnici i možda bi bilo dobro da ovo pitanje iznesemo na, na privatnoj sednici, ne znam, jer se radi o, o zdravstvenom stanju?

SUDIJA PARKER: Mislim da je dovoljno da navedete osnovne činjenice, gospodine Vasiću. Nema potrebe da ulazite u pojedinosti. Tako da mislim da možemo da ostanemo na otvorenoj sednici. Važno je da je javnost upoznata sa tim da li je optuženi u sudnici ili nije.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala, časni Sude. Zapravo ja pojedinosti, nažalost, i ne znam. Informaciju sam primio danas popodne, nešto iza jedan čas i jedina informacija koju imam je da... trenutno gospodin Mrkšić nije u nekoj kritičnoj situaciji a šta, o čemu se zapravo radi, koja je priroda i koje su prognoze lekaza - zaista ne znam. Tu informaciju nisam mogao dobiti. Zapravo, imajući u vidu okolnosti, ja sa gospodinom Mrkšićem i nisam bio u situaciji da se i niti čujem, niti sretrem. I samo mi je rečeno da njegovo sit... njegovo zdravstveno stanje nije, nije... da kažem, kritično, nego da je dobro u odnosu na ranije. Drugih detalja časni Sude ja nemam.

SUDIJA PARKER: Hvala, gospodine Vasiću. Pretresno veće je čulo nešto više. Mi smo čuli informaciju da vaš klijent obavlja neke predviđene rutinske provere i rečeno je da je potrebno da obavi neke dodatne preglede. Budući da je tada bio u bolnici, odlučeno je da ostane da bi se ti testovi obavili. I očekuje se da će sa nama da bude sutra.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala vam časni Sude na ovoj informaciji, s obzirom da ja ovu informaciju nisam imao. Ja sam se sa gospodinom Mrkšićem čuo juče u toku prepodneva i on mi nije rekao da će danas ići na bilo kakva zakazana već unapred medicinska ispitivanja, niti bilo kakve medicinske pretrage. Tako da sam ja danas bio zatečen kada sam primio informaciju da se on nalazi u bolnici.

SUDIJA PARKER: Hvala, gospodine Vasiću. Kako što ste vi već rekli, podnet je dokument na osnovu koga ćemo danas da nastavimo sa pretresom. Dakle, vi ste spremni da pozovete sledećeg svedoka, je li tako?

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, ja jesam spreman da pozovem svedoka. To jeste tačno. *Waiver* o kome ste nas obavestili ja... još uvek nisam imao priliku da vidim. Prepostavljam da je gospodinu Mrkšiću predloženo ono što je pravno relevantno u odnosu na njegovu odluku da se suđenje održi u njegovom odsustvu ili ne održi, i prepostavljam da... je on imao mogućnosti da svoju slobodnu volju izrazi kroz svoj potpis na tom dokumentu koji ste spomenuli. Ja kažem, nisam bio prisutan potpisivanju, niti sam video taj dokument, tako da... ostaje samo na tome da mogu da budem u dobroj veri da je to...

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću, mi ne znamo ništa o okolnostima. Znamo da je taj dokument zaveden. To je sve što znamo. Iskustvo ovog suđenja je da smo već imali takve situacije da se optuženi odrekne prava da bude prisutan i radili smo u odsustvu optuženih, tako da postoje osnove na osnovu kojih Pretresno veće može da zaključi u ovom trenutku da je vaš klijent upoznat sa svojim pravima i da zna šta znači njegovo odricanje da bude prisutan. S obzirom na te okolnosti, mislim da bi bilo bolje da nastavimo rad. Ukoliko bude nekih nepredviđenih problema u vezi tog odricanja prava, mi ćemo to da razmotrimo. Ali čini mi se da to nije verovatna mogućnost. Tako da vas molim da pozovete sledećeg svedoka.

ADVOKAT VASIĆ: Svakako, časni Sude. Sledеći svedok će biti gospodin Rade Danilović.

(svedok ulazi u Sudnicu)

SUDIJA PARKER: Dobar dan gospodine.

SVEDOK DANILOVIĆ: Dobar dan.

SUDIJA PARKER: Molim vas da naglas pročitate svečanu izjavu koja je na kartici koja vam je upravo pružena.

SVEDOK DANILOVIĆ: Momenat. Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Izvolite, sedite.

SUDIJA PARKER: Izvolite gospodine Vasiću.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala, časni Sude. Ja bih zamolio sudskog poslužitelja da podeli setove dokumenata svima u sudnici, koje ćemo danas koristiti. S tim što je u setu za svedokai hard kopija ratnog i operativnog dnevnika 80. brigade i LAD PVO naređenje.

GLAVNO ISPITIVANJE: ADVOKAT VASIĆ

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: To sada, to možete odložiti na stranu, gospodine. To ćemo koristiti naknadno. Hvala vam. Nadam se da je sve podeljeno. Dobar dan, gospodine. Recite mi vaše puno ime i prezime?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Dobar dan. Ja sam Rade Danilović.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Recite mi koje ste škole završili i gde ste bili na službi, gospodine Daniloviću?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa ovako, završio sam pored gimnazije i Vojnu akademiju i Komandno-štabnu školu taktike, a inače na službi sam bio u Celju i u Mariboru otprilike oko 19 godina. Posle tog... posle toga u Kragujevcu celo vreme. Jedan deo... jedan deo sam proveo na ratištu u Republici Srpskoj.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine Daniloviću, moram da vas nešto zamolim.

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, izvol'te?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Vi govorite istim jezikom kao i ja, i molim vas da nakon mog pitanja napravite malu pauzu...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Dobro...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... pre vašeg odgovora kako bi prevodioci mogli da prevedu najpre moje pitanje svima u sudnici, a onda takođe i vaš odgovor, jer samo ono što se prevede i uđe u transkript zapravo je ono što koristimo u ovom suđenju...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Jasno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ja vas molim da je možda najbolje pratite ovaj kurzor koji je ispred vas na ekranu, koji otkucava reči i kad se završi ova rečenica sa mojim pitanjem, da počnete vaš odgovor. Možda je to najbolji tempo.

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Može.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: I još jednu stvar. Ja bih vas zamolio, da kada govorite, govorite otprilike tempom kojim ja sada govorim, kako bi prevodioci mogli da ceo vaš odgovor unesu u zapisnik.

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Jasno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ako budete brže govorili, neće stići da prevedu ono što ste rekli... Hvala. Rekli ste da ste službovali kao oficir u Sloveniji. Recite mi, do koje je to godine bilo i na kojima ste, na kojim mestima ste... koja ste mesta zauzimali kao oficir, koje ste dužnosti obavljali?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa ovako da vam kažem. Ja sam pored dužnosti komandira čete, otprilike negde oko osam godina, kasnije obavljao dužnosti, ove zadnje dužnosti, u komandi divizije - bio sam drugi operativac. To je bilo 1991. godine, pred one poznate događaje, ovaj... A otprilike negde 7. oktobra sam prešao po naredbi, ovaj, iz Beograda, iz Personalne uprave u Kragujevac, s pasošem preko Austrije i Mađarske, jer sam dobio naređenje da se javim, ovaj, u garnizon Šabac. A posle toga mi je rečeno da treba da idem u Kragujevac. Tamo me je čekala dužnost načelnika štaba 80. motorizovane brigade.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam, gospodine. Zamoliću vas opet da, da sačekate malo sa svojim odgovorom nakon mog pitanja.

ADVOKAT VASIĆ: I jedna ispravka na transkript. Ovo što smo upravo malopre čuli je bio odgovor svedoka. U transkriptu piše "pitanje".

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A to je zbog toga što ste vi prebrzo odgovorili. Molim vas, malo sačekajte... Zašto ste gospodine... rekli ste da ste otišli preko Austrije sa pasošem, zašto ste išli tim putem kada ste išli za Kragujevac i ko je bio komandant te 80. motorizovane brigade koju ste spomenuli, kada ste vi došli u Kragujevac i javili se na mesto načelnika štaba?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa ovako. Ja sam morao da idem preko Austrije i Mađarske, obzirom da su sve veze prema Beogradu, bar za nas oficire, bile, kako da kažem, nepro... mislim, nije, nije nam bilo moguće da dođemo, ovaj, nisam mogao dođem do Šapca. Zbog toga sam se odlučio da idem, ovaj, preko Austrije i Mađarske. To mi je bilo nekako i najbezbednije i najsigurnije. A kad sam stigao, mislim da je to bilo 10. oktobra 1991. godine u Kragujevac, pukovnik Rakić mi je rekao da sam postavljen na dužnost načelnika štaba 80. motorizovane brigade, da je brigada mobilisana i da trebam da se javim komandantu, potpukovniku Vojinoviću na Tometino polje. Taj poligon je kod Divčibara. I 10. oktobra sam se javio komandantu na dužnost na koju sam postavljen, načelnika štaba 80. motorizovane brigade.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Recite mi da li ste vi komandanta Vojinovića poznavali i pre dolaska u Kragujevac?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam potpukovnika Vojinovića poznavao iz Slovenije. Naime, on je službovao u garnizonu Slovenska Bistrica, a ja sam službovao u Celju, a kasnije, od 1987. do 1991. godine, u garnizonu Maribor.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Kao načelnik štaba 80. brigade, vi ste bili i nadalje u sastavu komande. Da li nam... da li ste saznali otprilike koje je dužnosti obavljao gospodin Vojinović dok je bio na službi u Sloveniji, i da li je imao neke specijalizacije - na tim svojim dužnostima?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Iskren da budem, mislim da je, da je ovaj, bio na dužnosti komandira čete vojne policije. Kasnije da je bio u komandi jedne... da je bio komandant jedne, čini mi se, partizanske brigade, ali nisam siguran i ne bih mogao baš, ovaj, 100 posto da tvrdim, ovako najiskrenije rečeno. A poznavali smo se sa tih, kako da kažem, većih okupljanja starešina na nekim informisanjima, sastancima, ovaj, u... u Domu JNA u Mariboru i tako.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Rekli ste nam da ste došli u 80. motorizovanu brigadu i da ste bili deo njene komande 1991. godine. Da li nam možete reći, da li je ova brigada bila osposobljena, kao i njena komanda, za vršenje poslova obezbeđenja ljudi i objekata? Da li je mogla da izvršava te zadatke?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Iskren da budem da je uloženo dosta napora da se starešine i vojnici ospesobeni, kako za izvođenje borbenih dejstava, tako i za sve druge zadatke koje inače obavljaju motorizovane i druge... i drugi... motorizovane brigade i drugi slični sastavi. Prema tome, i obezbeđenje ljudstva i objekata. Opšte je poznato da, da je, da je brigada bila... bila osposobljena za taj deo... za taj deo posla.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. A recite mi, da li je u sastavu brigade 1991. godine kada je brigada dobila zadatak... da ode na vukovarsko ratište, bilo jedinica vojne policije, i ako jeste, kakvih jedinica je bilo?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: U sastavu 80. brigade bila je četa vojne policije, a inače sve brigade imaju otprilike sličan sastav čete... četu vojne policije.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je u jednom trenutku vaša brigada dobila od 24. korpusa nekakvu dopunu pripadnika vojne policije?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: U toku izvođenja napadne operacije na ratištu u Vukovaru, komanda 80. motorizovane brigade bila je ojačana sa jednom četom vojne policije, korpusnog bataljona vojne policije, znači 24. korpusa kragujevačkog.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Recite mi molim vas, kada je brigada dobijala zadatok da ode na vukovarsko ratište, kakav je bio nacionalni sastav ove 80. motorizovane brigade iz Kragujevaca?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa po sećanju sa ove distance od 15 godina, mogu da kažem da je to bio višenacionalni sastav. Pa je, recimo bio komandanta HAD-a 105. milimetara Franjo Ekart, on je... mislim da je bio Hrvat, zatim Marček Jan, on je bio Slovak, zatim, ovaj... načelnik sanitetske službe, ne mogu da mu se baš, ovaj, odma' setim prezimena ali znam da je isto tako bio Hrvat. I bilo je i drugih, ovaj, nacionalnosti, tako da je bio sastav brigade višenacionalan. To pouzdano, ovaj, tvrdim.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li se ovaj višenacionalni sastav menjao pre nego što ste krenuli u rejon Vukovara?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa kako da vam kažem, ovaj... taj sastav se uglavnom... možda se menjao, ali to je bilo skoro ne... neznatno, zavisno... zavisno ovaj... od broja odazvanih vojnih obveznika na, na ovu zadnju mobilizaciju.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li su svi ovi oficiri koje ste spomenuli malopre da nisu... da su nesrpske nacionalnosti, da li su oni svi otišli sa brigadom u Vukovar?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa... ja mislim da su svi otišli sa brigadom na Vukovar, osim jednog oficira sanitetske službe. Mislim da se zvao Vinko, ali ne mogu da se setim iz kog razloga nije otišao, ovaj... na vukovarsko ratište. Zaista ne bih mogao da... ne bih mogao da kažem.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Recite mi, da li se sećate - na osnovu čijeg naređenja i kada je 80. motorizovana brigada otišla na vukovarsko ratište?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Ja to naređenje konkretno nisam imao u rukama. Verovatno... ne verovatno, nego sigurno ga je imao komandant brigade, a to je naređenje dobijeno od komande 24. kragujevačkog korpusa, koji prepostavljam da je dobio naređenje za angažovanje brigade preko komande Prve vojne oblasti. Mislim da je to... da je to trebalo da ide tom procedurom.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Mi smo ovde od ranijih svedoka čuli da su... da je bilo više mobilizacija sa ovom jedinicom. Ja ću se baviti samo ovom trećom mobilizacijom, kada je jedinica... konačno i otišla u Vukovar. Recite mi molim vas, da li je jedinica, dakle, početkom novembra 1991. godine, otišla u celosti ili po delovima?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Zbog poznatih problema po pitanju pojedinih stranaka koje su veoma jako delovale i na moral i na raspoloženje ljudstva brigade, brigada nije mogla da bude kao celina odvedena i uvedena u borbu na vukovarskom ratištu. Zato je i, i... ova treća, ova treća mobilizacija je bio, kako da kažem, način da se ona uvodi u borbu sukcesivno, pa je tako, ovaj, mobilisan...

mobilisani su bataljoni i divizioni, da bi se... takvi sastavi doveli u zonu upotrebe. Ja sam inače 30. ili 31. oktobra 1991. godine otišao sa Prvom motorizovanim bataljonom, tada je bio kapetan Suša komandant toga bataljona. A kasnije su mobilisani ostali sastavi brigade i mislim da je... da su sve jedinice brigade negde otprilike orijentirno do 10. novembra dovedeni u zonu upotrebe 80. motorizovane brigade.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Mi ćemo pogledati neke zapise koji o tome govore. No, najpre bih vas pitao... vi ste pomenuli Prvi motorizovani bataljon i vaš odlazak 30. ili 31. oktobra 1991. godine. Recite mi, na koje područje je otišao ovaj vaš bataljon...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Prvi...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... i kome je on bio... i, i... čija je to bila zona odgovornosti?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Prvi motorizovani bataljon 80. motorizovane brigade, on je bio prepočinjen Novosadskom korpusu. Mi smo došli u rejon sela Klisa, odakle smo... sad zaista ne mogu tačno da se setim sa kojim jedinicama je ovaj, krenuo u napad na selo Lužac, ali znam da smo... da je taj bataljon zajedno sa mnom, jer sam bio sa komandantom Prvog bataljona... sa severne strane prema Vukovaru bili angažovani. Znači ovaj, na selo Lužac, a kasnije, sa severne strane - taj bataljon... napadao dalje prema...prema ovaj... centru... centru Vukovara.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Rekli ste nam da je ostatak 80. motorizovane brigade stigao u rejon Vukovara, mislite negde oko... do oko 10. novembra 1991. godine. Recite mi, da li je taj drugi deo Motorizovane brigade išao zajedno ili su i oni išli po delovima?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa ovi drugi delovi brigade su isto tako dovođeni u zonu upotrebe po delovima. Dešavalo se možda da budu, ovaj, dve jedinice ranga bataljona, diviziona ili možda još neka od prištapskih jedinica, ali uglavnom, po delovima su dovođeni u zonu upotrebe brigade.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT VASIĆ: Ja bih zamolio da nam se pokaže dokazni predmet 1D27, ERN broj je 0D00-0284. To se u setu koji sam vam podelio nalazi pod brojem 7. Pod broje 27, izvinjavam se, na kraju skroz, na kraju tog, tog seta sa zelenim.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine Daniloviću, šta predstavlja ovo naređenje, da li znate i da li nam možete reći?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa ovo je naređenje komande Prve vojne oblasti koje je dobila komanda 24. kragujevačkog korpusa da vod ABHO, inžinjerijski bataljon i pozadinski bataljon 80. motorizovane brigade iz garnizona Smederevo, izvrši marš pravcem: Smederevo – Beograd – Šid – Negoslavci, i da uđe u matični sastav brigade.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Recite mi molim vas, na osnovu ovog naređenja, kada je trebao da započne marš... ovih delova 80. motorizovane brigade koji ste naglasili, i kada su oni trebali doći u rejon Vukovara?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Po ovom naređenju, početak marša je trebalo da otpočne u 8.00 časova 10. novembra 1991. godine iz "Kasarne Smederevo". Ja sam tada bio sa Prvim motorizovanim bataljonom u rejonu sela Lužac, na severnoj strani Vukovara.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da, znam gde ste vi bili. To ste nam rekli. Ja sam pitao samo na osnovu ovog naređenja kada je marš trebao započeti i kada su jedinice, uključujući i pozadinski bataljon brigade trebali da stignu u rejon Vukovara?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Ovde ne vidim da piše za pozadinski bataljon. Da, izvinjavam se. I pozadinski bataljon trebao je da do desetoga jedanaestoga stigne u reon razmeštaja. Mislim da je to, da je to bilo ovo selo Sotin. Izvinjavam se.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da bi bilo jasno, čini mi se, da to piše u prvoj rečenici ovog...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, da. Malo sam preskočio. Izvinjavam se, zaista.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, ja bih predložio da ovo naređenje bude uvedeno kao dokazni predmet?

SUDIJA PARKER: Koji ste rekli da je tabulator?

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, tabulator 27. Poslednji tabulator u ovom nizu...

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Čini mi se... da sam porešno čuo. Čini mi se da ste rekli tabulator 7. pa nisam mogao da pronađem. Tabulator broj 27 se prihvata u spis.

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet broj 775.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala vam. Hvala vam lepo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Sada bih vas pitao, gospodine Daniloviću, da li je u sastavu 80. motorizovane brigade bio vaš PVO divizion za vreme dok je brigada boravila na vukovarskom ratištu?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: LAD PVO 80. motorizovane brigade je bio celo vreme u sastavu 80. motorizovane brigade. Povremeno je možda neka baterija ili vod... vod iz tog sastava LAD PVO bila pridodata pojedinim jedinicama - kao ojačanje Operativne grupe Jug - da li jurišnim odredima ili nekim drugim sastavima, zaista ne mogu sa ove distance da se setim. Ali pouzdano znam da LAD PVO kao celina nije prepočinjavao nekim drugim jedinicama u zoni dejstva Operativne grupe Jug.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Recite mi, od koga je komandant LAD PVO diviziona za vreme svog... boravka ovog diviziona u Vukovaru u okviru 80. motorizovane brigade, dobijao naređenja?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Komandant LAD-a PVO je isključivo dobijao naređenja od komandanta 80. motorizovane brigade. Tako je to rešeno i formacijom. Međutim, ako se deo ovog diviziona angažovao za podršku drugih

jedinica van sastava 80. motorizovane brigade, naređenje je dobijao komandant 80. brigade od prepostavljene komande za angažovanje dela ovog... ovoga diviziona.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Vi kao načelnik štaba, govorim sada u načelu, koje ste zadatke imali u komandi 80. motorizovane brigade?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa, načelnik štaba po formaciji zamenjuje komandanta u odsutnosti i on rukovodi štabom. Sad mislim da nije potrebno da, ovaj, nabrajam sastav štaba 80. motorizovane brigade. Ali, komandant... načelnik štaba znači rukovodi štabom i sa štabom priprema komandantu odluku za angažovanje... za angažovanje brigade, odnosno - njenu upotrebu. A neposredno komanduje sa prištbskim jedinicama brigade.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Dakle, vi ste kao načelnik štaba bili upoznati sa situacijom u jedinici kada ste se nalazili u komandi 80. motorizovane brigade, sa tim koji delovi su u sastavu 80. brigade, koji delovi su... pod komandom komandanta, koji delovi su prepočinjeni, koji delovi su izuzeti? Je li ste to mogli znati kao načelnik štaba?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa, to sam ja morao i znao sam. Ali u ovom vremenu od 30. ili 31. oktobra 1991. godine - do dolaska u komandu brigade - nisam imao u to uvida, jer sam bio sa Prvim motorizovanim bataljonom, tako da... taj period, otprilike oko 15 dana, nisam bio u komandi brigade, tako da mi... ti događaji i to što je... što se dešavalo, nije zaista poznato, osim... kad sam stigao u komandu brigade, upo... upoznat sam delimično sa tim događanjima iz prethodnog perioda... ono što je bilo vrlo značajno i što je bilo najbitnije.

ADVOKAT VASIĆ: Ja bih sada molio da pogledamo dokazni predmet 371. To je operativni dnevnik 80. motorizovane brigade. Mi smo ovaj operativni dnevnik ovde već gledali i molio bih, s obzirom da svedok već ima u *hard copyu* ovaj dokument, mogli bi na ekran da stavimo... da stavimo englesku verziju ovog dokumenta. To je stranica 0D00-0635, a upis se odnosi na datum 10. jedanaesti u 11.50 časova.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine Daniloviću, ja će da pročitam pa će od vas zatražiti kao od načelnika štaba, da nam kažete... na šta bi ukazivao ovaj upis. Kaže: "Komandant LAD PVO i načelnik PVO izveštavaju: "Jedan vojni obveznik ranjen iz druge baterije 20/3 milimetara topova. To je Tešanović Milke Jadranko iz Aranđelovca, koji je smešten u bolnicu OG Jug". Recite mi, kao načelnik štaba - da li bi u skladu sa vojnim pravilima bilo da jedinica koja je prepočinjena nekoj drugoj jedinici i nije više u sastavu 80. motorizovane brigade, izveštava komandu Motorizovane brigade o ovom evo vanrednom događaju, kao što ovde vidimo?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Ako je jedinica iz sastava brigade prepočinjena nekoj drugoj jedinici, toj jedinici kojoj je prepočinjena treba da podnosi izveštaj o stanju borbene gotovosti i eventualnim problemima koji su nastali u tom sastavu. Moguće je, i u krajnjoj liniji poželjno da na neki način izvesti svoju matičnu, prepostavljenu komandu. Ali u principu nije, nije obavezno.

ADVOKAT VASIĆ: Idemo dalje ovim dnevnikom. Ja bih zamolio upis za 13. novembar u 13.00 časova. Opet bih zamolio englesku verziju na ekran. To je stranica 0D00-0636.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine, pogledajte ovaj upis. Kaže: "LAD PVO, načelnik javlja: potrebno je dovesti "Pragu" iz Kragujevca. Nedostaju baterije za sredstva veze i sveće za skloništa". Da li ovo predstavlja zahtev za logističku pozadinsku podršku LAD PVO diviziona?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa iz ovoga kako je napisano u operativnom dnevniku, komandant LAD-a PVO traži da mu se ova sredstva obezbede, i to je logično - pošto je u sastavu brigade

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da. Rekli ste da je to logično pošto je u sastavu brigade.

ADVOKAT VASIĆ: Ja ču za momenat samo zatražiti... da vidimo sledeću stranicu. To je za 14. jedanaesti, istog ovog dokaznog predmeta, upis za 17.00 časova, a engleski prevod... te stranice... je... 0D00-0637.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: U upisu ovde стоји: "Do sada su pristigli redovni borbeni izveštaji iz sledećih jedinica: komanda stana, četa vojne policije, ABHO četa... vod ABHO..."...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: "...četa veze, LAD PVO, HAD 105, NPOAD i Treći motorizovani bataljon". Recite mi molim vas, ko šalje redovne borbene izveštaj komandi 80. motorizovane brigade?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Redovne borbene izveštaje šalju svi komandanti bataljona, odnosno diviziona, a... komandiri samostalnih jedinica isto tako izveštavaju načelnika štaba o stanju u jedinicama na, na kraju... na kraju dana. Da li je to u 17.00, 18.00 časova, zavisno kako piše u zapovesti komandanta brigade - do kada treba dostaviti u komandu brigade izveštaj - da bi mogao da ide i prema prepostavljenoj komandi.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li se ovo odnosi na komandante i komandire koji su u sastavu 80. brigade ili na neke jedinice koje su van sastava 80. motorizovane brigade?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa ovo se odnosi na sve jedinice koje su u sastavu 80. motorizovane brigade.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Ako bi...

ADVOKAT VASIĆ: Sada bih molio da nam se na ekranu pokaže od 15. jedanaestog 1991. godine u 17.00 časova. To je... engleska verzija na stranici 0D00-0638.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ovde kaže: "Uvidom u redovni izveštaj koji su dostavili Treći motorizovani bataljon, NPOAD, HAD, LAD PVO, četa veze, četa vojne policije... i vod ABHO, može se zaključiti da u ovim jedinicama nema gubitaka. Neki od njih su dejstvovali..." i tako dalje. Da li je i ovde zapis o prijemu redovnog borbenog izveštaja... jedinica koje su u sastavu 80. motorizovane brigade?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa da, vidi se da je to... da su to ovaj, redovni izveštaji stizali iz potčinjenih sastava u 80. motorizovanoj brigadi.

ADVOKAT VASIĆ: Sada bih molio da se baziramo na jednom zapisu od istog ovog dana, 15. jedanaestog 1991. godine, ali u 20.10 časova. Stranica na engleskom je 0D00-0639.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Molio bih vas, gospodine Daniloviću, da nam prokomentarišete ovaj unos u operativni dnevnik koju će ja sada pročitati a vi komentarišite... vi kontrolišite da li dobro čitam. Znači, u 22... u 20.10: "Iz rejona Mala Dubrava, Ovčara i Bokovci, masovno otvarana vatra iz pešadijskog naoružanja, kao i iz protivavionskih topova. Upozorio sam starešinu da bez potrebe ne otvara vatru. Sve se smirilo do 22.30". Koja je jedinica ovo dejstvovala i ko je naredio da se sa ovim dejstvovanjem prestane? Da li možete nam reći iz ovog zapisu?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa... vatra je otvarana... Ove jedinice koje su bile raspoređene u rejону Mala Dubrava, Ovčara i... i Bokovci, od strane tih jedinica... i logično je, ovaj... e sad...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Iz kog oruđa je, je pucano ovom prilikom, šta piše ovde?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa ovde piše da, da je vatra otvarana iz pešadijskog naoružanja, kao i PA topova. Tako piše u operativnom dnevniku.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li nam možete reći koja jedinica je u okviru 80. motorizovane brigade imala TA topove... u svom naoružanju?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa, TA topove prvenstveno... je imao ovaj LAD PVO. E sad, ne mogu baš da se setim, verovatno je imao i ovaj oklopni bataljon, i još neke jedinice. Ali zaista bi mi trebalo malo vremena da detaljnije razmislim koja još... Imali su i ovi pešadijski ovaj, bataljoni i određena... to su ovi LAR vod PVO. E sad, baš da se prisetim. Ne bih... ne bih tačno mogao, a znam da, da, da više jedinica su imali ova oruđa za PA dejstva.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dobro. Hvala vam.

ADVOKAT VASIĆ: Ja bih molio sada da pogledamo upis za 16. jedanaesti u 7.00 časova, engleski ERN broj je 0D00-0639.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: "Nakon..." piše: "Posle sinoćnje velike pucnjave, druga polovina noći protekla je relativno mirno. Vezu smo imali sa svim jedinicama u sistemu žičnih veza, postoji veza, osim sa LAD PVO, koja je u toku noći bila u prekidu"... I sledeći upis je sa ovim u vezi, u 9.20 na istoj stranici: "Obavešten sam da je veza sa LAD PVO uspostavljena posle odlaska ekipe na teren". Recite mi gospodine Daniloviću, da li ovi upisi govore o tome da je komanda 80. motorizovane brigade sve vreme imala na vezi svoj LAD PVO divizion... osim kad je veza bila u prekidu?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa imala je na vezi. To je i logično i nema razloga da ne bude organizovana veza, osim što je bilo povremenih problema u prekidima veze, što je, kako da kažem, zbog određenih, određenih problema da nisu... ako je žičana veza u pitanju, pa dođe do prekida, ovaj, žica. Da li negde vozilo nagazi ili, ovaj, desi se iz nekog drugog razloga. A bili su povremeni prekidi veza, tako da se nastojalo da se to što pre otkloni. A očigledno je da je celo vreme veza sa ovim LAD-om PVO bila, osim povremenih prekida.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam, gospodine Daniloviću. Recite mi, kada ste, u stvari, da li ste vi u jednom trenutku iz ovog Prvog motorizovanog bataljona došli u komandu motorizovane... 80. motorizovane brigade i da li ste tamo i do kada ostali? Da li nam možete reći?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Po sećanju, ja sam 15. ili 16. novembra stigao u komandu 80. motorizovane brigade u, u Negoslavcima. I od tada pa do 22. januara 1992. godine, celo vreme sam bio u komandi 80. motorizovane brigade.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Nakon dolaska u komandu 80. motorizovane brigade, da li ste imali prilike da... dođete do podataka - koliko je otprilike ova jedinica brojala vojnika – koja... koji su uspeli da se mobilizuju... mobilišu i dođu na teren Vukovara. i koliki je broj inače ova jedinica brojala kada je popuna bila sto posto?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Brojno stanje 80. motorizovane brigade po ratnoj formaciji mislim da je oko 4.950, možda 4.920. ali otprilike je toliko. Posle ovaj, mobilizacije zadnje, mislim da je u brigadi bilo oko 3.600 vojnih obveznika. Ne mogu da apsolutno ovaj, tačno tvrdim, ali mislim da je, da je otprilike bilo takvo... ovaj, takvo brojno stanje posle zadnje mobilizacije.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam... Recite mi molim vas, vi po dolasku u komandu 80. motorizovane brigade, da li ste se aktivno uključili u rad komande kao načelnik štaba, i jeste li tada vodili sve poslove koji proizilaze iz funkcije načelnika štaba? Jer do tada, koliko vidim, vi bili ste izmešteni na sasvim drugom rejonu, je l' tako?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Ovako, mene je sačekalo dosta tog posla, obzirom da nisam bio celo vreme u komandi brigade, pa sam morao i neke zadatke koji su, kako da kažem, ovaj... ono što nije bilo baš nužno i neophodno da bude izvršeno, morao sam da ih završim i da prekontrolišem da li se sva dokumentacija ona koja se vodi, ovaj, u ratu, da li se to vodi i kako se ovaj, kako se vode ta dokumenta. A ujedno i da se i upoznam za tih proteklih 15 dana angažovanja brigade, šta se sve od onih najvažnijih aktivnosti desilo. Tako da je bilo zaista, ovaj, naporno i malo je bilo vremena, ovaj, za odmor.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Recite mi molim vas, pomenuli ste dokumenta koja se vode u komandi brigade... Pretpostavljam da u okviru ovih dokumenata su i ratni i operativni dnevnik, pa nam recite malo, ko je to vodio i ko je bio nadležan za kontrolu unosa... u ova dokumenta?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Dokumenta u komandi brigade, kao što su operativni i ratni dnevnik, vodi operativni organ pod, kako da kažem, pod kontrolom načelnika štaba, koji je ovaj... kao i načelnik operativnog organa u komandi koji su imali uvid... u sve te informacije koje su unošene u ta dva veoma bitna i veoma važna ratna dokumenta koja se, recimo, ratni dnevnik, on se trajno čuva u arhivu... ovaj, u arhivima prepostavljenih komandi.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li nam možete reći ko je vodio, ko je vršio upise u ove dokumenta, znači operativni i ratni dnevnik 80. motorizovane brigade, dok ste bili u Vukovaru 1991. godine?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa to su ovaj, vodili, ovaj, oficiri iz operativnog organa: kapetan Premović, zatim Teodosijević... i, i drugi ovaj operativci.

Bilo ih je četiri, pet. Evo sad baš da... da ovaj ne budem decidan ali njih četiri, pet, oni su ovaj, vodili ta dva dnevnika.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Mene interesuju posebno ova dvojica. Da li mi možete reći ovaj gospodin Premović: ko je on, šta je završio i kako je on bio obučen da vodi ove dokumente?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Kapetan Premović je rezervni oficir, da li je bio kapetan ili kapetan prve klase, ali mislim da je ovaj... uredno obavljao tu dužnost, obzirom da je, koliko se sećam ovaj, inžinjer je, i da je radio, radio ovaj, u "Zastavi" u svoje vreme. Da li sad radi, zaista ne znam, jer se nismo dugo ni čuli ni videli. A za njega mogu da kažem da je bio veoma odgovoran i ažuran. Da li je bio baš najbolje, ovaj, obučen kao operativni oficir, ali je ovaj, trudio se da sve zadatke koje je dobio - da ih savesno i odgovorno, krajnje odgovorno da ih izvrši.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je on završio školu rezervnih oficira i da li je morao da pohađa česte treninge, odnosno vojne vežbe, kako se to tada zvalo, da bi došao do čina kapetana prve klase?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa koliko ja znam, on je rezervni oficir, završio je školu rezervnih oficira i sve starešine komande brigade najmanje jednom do dva puta, neke... neke starešine i više puta su godišnje pozivane. Mi to kažemo oficiri – naprimenjene forme obuke od pojedinačnog, grupnog trenaža, pa do štabne ratne vežbe, kao najsloženijeg... odnosno komandno-štabne ratne vežbe, često puta, kao najsloženijeg oblika obučavanja starešina i komandi ratnog sastava.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Recite mi, da li je na dokumentima radio major Janković? Ako jeste, recite nam nešto o ovom majoru, ako ga poznajete?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Major Janković je bio načelnik operativnog organa i jedini aktivni oficir u operativnom organu. Pa ja mogu da kažem da je bio dobar starešina i da je te poslove obavljaо, može se reći, ovako, solidno.

ADVOKAT VASIĆ: Ja bih zamolio ako bi mogli da pogledamo jedan drugi dokazni predmet. To je ratni dnevnik 80. brigade, to je dokazni predmet 375.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Vi imate takođe u *hard copyu* znači ratni dnevnik.

ADVOKAT VASIĆ: A ja bih zamolio na ekran da nam se stavi onda engleska verzija i to recimo... recimo... upis za 9. novembar u 20.00 časova. To je stranica 0D00-0571 na engleskom. Ovde upis se odnosi na 21.00 čas i na LAD PVO divizion. To je četvrti upis za ovaj datum u ovo vreme. Znači, malo možete spustiti, samo... za još dva...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Od 20.00 časova? Izvinjavam se.

ADVOKAT VASIĆ: Malo nagore... E, dobro je. Imamo ga sada. Ovde gde piše 21.00 čas.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da. Piše sledeće: "LAD PVO sa dve baterije 20/3 razmešten je u reonu Dubrava, a baterija 30/2 u rejonu Vučedol – Vukovar, je l' tako?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Šta predstavlja ova zabeleška?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa ovde je, ovde je zabeleženo razmeštaj LAD-a PVO, i ov... ovaa baterija 30/2 da je ona u rejonu Vučedola. Mislim sam razmeštaj diviziona po, po, po baterijama. U 21.00 čas, devetog jedanaestog 1991. godine.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da. Kažete da on zapravo beleži razmeštaj LAD PVO diviziona, odnosno njihovih bat... njegovih baterija. U okviru koje jedinice?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa to je u okviru brigade. Ja ovde ne vidim da je... da je on nekome prepočinjen, obzirom da to tako piše u ovome ratnom dnevniku... Dole niže se navode ostale jedinice: HAD 105, zatim NPOAD i druge jedinice prištabske iz sastava 80. motorizovane brigade.

ADVOKAT VASIĆ: Sad bih iz ovog dnevnika zamolio da nam pokaže se upis za deseti jedanaesti u 18.00 časova. To je stranica... broj 74662 - 11825.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ovde piše: "LAD PVO dejstvuje po planu i borbenim zadacima OG Jug". Da li nam možete pojasniti malo? A ovde pored piše: "Stalni zadaci". Da li nam možete pojasniti kakvi su to stalni borbeni zadaci i plan OG Jug po kome deluju, evo ovde konkretno LAD PVO divizion a to se odnosi i na druge jedinice u rodovima i službama 80. motorizovane brigade?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Komanda brigade... 80. motorizovane brigade - dobila je naređenje po PVO kao sastavni ili prateći dokumenat borbene zapovesti komandata Operativne grupe Jug u kome je precizirano koji sastavi PVO učestvuju u protivvazdušnoj odbrani elemenata borbenog rasporeda Operativne grupe Jug, u čijem sastavu je bila i 80. motorizovana brigada. Prema tome, to naređenje znači odnosi se na LAD PVO 80. motorizovane brigade u cilju jedinstvenog angažovanja svih sastava PVO i najefikasnije... najefikasnija upotreba tih sredstava za protivvazdušnu borbu. A stalni zadaci su definisani i borbenim pravilima diviziona PVO i drugim borbenim pravilima za upotrebu sredstava PVO. A stalni zadaci podrazumevaju znači PVO teritoriju, zaštita objekata, sredstava, odnosno elemenata borbenog rasporeda onih, onih koji su naj... naj... ovaj... osetljiviji... S tim da je komanda brigade, odnosno načelnik PVO 80. motorizovane brigade isto tako morao da u okviru operativnog organa napiše naređenje po PVO i dostavi ga komandantu LAD-a PVO 80. motorizovane brigade.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Ako bih vam rekao da je ovim naređenjem za PVO zaštitu bilo predviđeno da se pozadinsko obezbeđenje LAD PVO diviziona 80. motorizovane brigade do 11. novembra vrši kod Operativne grupe Jug, a nakon 11. novembra pa nadalje, u pozadinskom bataljonu 80. brigade, da li nam možete reći - zbog čega bi bilo doneto ovakvo naređenje? Šta su bili... šta bi bili razlozi? Kako je... gde je bila pozadina 80. motorizovane brigade... u to vreme - pre 11. jedanaestog?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pre 11. novembra 1991. godine, pozadinski bataljon je bio u pokretu ka rejonu upotrebe, znači iz Smedereva prema selu Sotin. Znači da je LAD PVO morao biti po pitanju pozadinskog obezbeđenja oslonjen na pozadinske delove Operativne grupe Jug. Samo iz tog razloga. Ja drugog razloga zaista ne vidim, niti je meni poznat.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, da li je ovo zgodan momenat za....

SUDIJA PARKER: Nastavićemo sa radom u 15.55 časova.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Izvolite gospodine Vasiću.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala, časni Sude... Pokušavam mikrofone da rasporedim tako da se dobro čujem.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A... Gospodine Daniloviću, samo malo se odmaknite, dalje malo od mikrofona. Mislim da prevodioci su to molili.

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Nije problem. Ako je dovoljno?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Imamo problema u ovoj sudnici malo sa... tim da bude... da nas dobro čuju... Hvala vam. Ja bih nastavio sa mojim ispitivanjem. Gospodine Daniloviću, voleo bih da pogledamo upis iz operativnog dnevnika.

ADVOKAT VASIĆ: To je dokazni predmet 375, za 16. jedanaesti u 16.50 časova. To je stranica 7 engleskog... Izvinjavam se, to je dokazni predmet 371. Stranica 7 engleske verzije.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A vi imate u *hard copyju* ispred sebe. Znači dokazni predmet 371, stranica 7 engleskog prevoda. Zapis za 16. jedanaesti u 16.50. Gospodine Daniloviću, ovde piše: "Iz Prvog motorizovanog bataljona vratio se potpukovnik Danilović Rade koji je referisao komandantu brigade o stanju u Prvom motorizovanom bataljonu. Bataljon je stalno bio u borbi u sektoru Lužac. Imao je ranjenih i poginulih". Je l' to piše? Da li se sećate kada...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Ovaj ja sam se...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: ste se vratili i je l' ste se javili komandantu i kada je to bilo?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Ja se samo izvinjavam, da nađem.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Radi se o operativnom dnevniku, ne ratnom.

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Jao, izvinjavam se. Kod mene je ovaj ratni dnevnik. Izvinite, molim vas.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: U operativnom dnevniku, upis za 16. jedanaesti u 16.50?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, da. Tačno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Znači, da li ste se vi vratili ovog datuma u ovo vreme koje je upisano i da li ste referisali komandantu o stanju u Prvom motorizovanom bataljonu?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Tačno. Toga datuma sam se vratio iz ovog Prvog motorizovanog bataljona i referisao komandantu brigade o stanju u bataljonu i gubicima. Ne mogu baš tačno da se setim, zaista iskreno kažem, kol'ko je bilo

poginulih i ranjenih, a znam da je bilo i poginulih i ranjenih u toku izvođenja borbenih dejstava, odnosno, u toku upotrebe i angažovanja ovog bataljona ovaj... od Đergaj... Đergaj šume prema... prema selu... selu Lužac.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT VASIĆ: Ja bih zamolio da sada pređemo na sledeći datum, 17. jedanaesti. Isto se radi o dokazni predmetu 371, upis za 18.00 časova. Na engleskom je to strana 8... Hvala lepo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: U ovom upisu stoji: "Komandant 80. motorizovane brigade je odlučio produžiti dejstvo Trećeg motorizovanog bataljona, izbiti na reku Vuku i srečiti izvlačenje neprijatelja iz severnog dela grada Vukovara. Dejstvom HAD-a i LAD PVO podržati razbijanje neprijateljskih snaga u severnom delu Vukovara, stvarajući što povoljnije uslove za konačno oslobođenje Vukovara". Da li ovo piše u operativnom dnevniku, i da li je to naređenje komandanta 80. brigade koje je dato komandantima Trećeg motorizovanog bataljona, HAD-a i LAD PVO, 80. motorizovane brigade?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Jeste. Tačno tako je bilo, ovaj... i tako, tako su ove tri jedinice angažovane u izvršenju ovog dela borbenog zadatka.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam... Recite mi, gospodine Daniloviću da li ste vi upoznati sa primopredajom zone odgovornosti između 20. partizanske brigade i 80. motorizovane brigade?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, bio sam upoznat kao načelnik štaba i to sam ja morao da znam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Recite mi molim vas, vi kao načelnik štaba, da li nam možete reći kako se vrši primopredaja zone odgovornosti... dva? Znači, dve komande brigade koje se nalaze u okviru zone Operativne grupe Jug?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Primopredaja zone odgovornosti vrši se znači konkretno ovaj... na, na, na zemljištu, tako da ova jedinica koja napušta... napušta zonu upotrebe ili zonu borbenog rasporeda, dolazi nova jedinica i moraju biti komandanti i komandiri znači detaljno ovaj, upoznati... ovaj, o rasporedu jedinice na zemljištu, tako da ovi koji napustaju zonu upotrebe ili zonu borbenog rasporeda jedinice, do detalja faktički znači do komandira voda, odnosno odelenja - moraju se upoznati sa stanjem na toj teritoriji do... Znači... jedinica koja odlazi, odnosno njen komandant - upoznaje "novog" komandanta do detalja gde je imao sredstva podrške, zatim - svim elementima borbenog rasporeda jedinice, i ono što je posebno važno, raspored neprijatelja u ok... u okruženju te jedinice koja se razmešta na novoj lokaciji. Znači, do detalja je dužan "stari" komandant da upozna "novog" komandanta, a "novi" komandant saobrazno sa time da izda naređenje potčinjenim jedinicama za boravak u zoni borbene upotrebe jedinice.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala.

ADVOKAT VASIĆ: Ja bih zamolio da nam se pokaže dokazni predmet 418. To je ERN 0467-2869... na BHS-u, a na engleskom je to 0467-2869 do 2871... Hvala. Ako možemo samo da vidimo samo kraj ove stranice.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: To je znači redovni borbeni izveštaj....

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da....

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... za 19. jedanaesti 1991. godine, komanda Operativne grupe Jug. Znači, on obuhvata period za koji je napisan, a u poslednjem pasusu kaže: "Na osnovu vašeg naređenja Strogo Pov. (poverljivo) broj 1614/82-60 od 7. jedanaestog 1991. godine, komandant Operativne grupe Jug je svojim naređenjem Strogo Pov. Broj 349-1 odra... odredio komande mesta."?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ: Sada bih molio sledeću stranicu na ovom dokumentu. To je stranica 0467-2870.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pogledajte pod tačkom tri, molim vas: "Selo Ovčara, selo Jakubovac, selo Grabovo, potpukovnik Mišović Slobodan, a po njegovom izlasku iz zone odgovornosti OG Jug postavljen je potpukovnik Vojinović Milorad". Da li se vi sećate ovakvog preuzimanja odgovornosti i kada je to bilo? Da li se sećate?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne mogu baš da se setim, ovaj... jer je... Znam da je bilo preuzimanje zone odgovornosti i to baš ovako kako piše u naređenju, ali detalja ne mogu baš da se... ovaj, setim, obzirom da je to vremenska distanca 15 godina ali znam da je, da je ova naredba ovaj, u celini realizovana i ispoštovana. To nije ništa sporno. Mislim, ne mogu da se setim detalja kako, kako je vršeno... vršena smena ovaj... jedinica, odnosno preuzimanje zone odgovornosti, ali je, ali je po ovoj naredbi postupljeno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ja bih vam skrenuo pažnju na još jedan upis ovde koji se tiče 80. brigade, pa da vidim da li se toga sećate. U tački 4, poslednji pasus na ovoj stranici koja je ispred nas, kaže: "U toku dana, u sastav Operativne grupe Jug ušla je i taktička grupa 195. motorizovane brigade... sa 450 ljudi, koja je prepočinjena 80. motorizovanoj brigadi". Da li se toga sećate?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Toga se jako dobro sećam...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: 105-e.

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Potpukovnik Jović je bio komandant 195. taktičke grupe, i on se javio potpukovniku Vojinoviću na prijem zadatka. I tada smo se i upoznali. I njegov operativac je precrtao radnu kartu i raspored jedinica 80. motorizovane brigade, kako bi se ova taktička grupa mogla angažovati na izvršenju zadatka 80. motorizovane brigade. I normalno je da komandant ove taktičke grupe mora da poznae u potpunosti borbeni raspored jedinice u čiji sastav on ulazi.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Ja bih vas sada zamolio, imajući u vidu ovo što smo govorili o komandama mesta, da pogledate još jedan dokument.

ADVOKAT VASIĆ: To je dokument koji je na ovoj 65ter listi označen kao ID02m a ERN broj je 0D00-0466. Engleski prevod 0467.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A to je prvi dokument koji imate u tom setu dokumenata koje smo vam danas dostavili. Ovo predstavlja naređenje koje je

komandant Vojinović potpisao i kojim je uređeno šta? Ako biste bili ljubazni da nam prokomentarišete?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Ovo je naređenje komande 80. motorizovane brigade kojim se reguliše nadležnost, odnosno ko će biti komandant pojedinih naseljenih mesta, odnosno sela. U ovom konkretnom slučaju, naredio je komandant komandantu pozadinskog bataljona da je... odnosno, on ga je odredio za komandanta sela Sotin, njegovog zamenika kapetana prve klase Janković Nemanju i poručnika Todorović Dragana, kao člana komande. Znači, formirana je komanda... komanda mesta, odnosno sela Sotin, gde je inače bio razmešljen... razmešten pozadinski bataljon 80. motorizovane brigade. I ovde tačka 2 reguliše ovaj, nadležnosti. Ako treba da to prokomentarišem, ove komande, komande mesta?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da. Budite ljubazni pa nam kažite, šta je u ovom naređenju stavljen u zadatok komandama mesta, u stvari, komandantima mesta?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: U ovom naređenju znači naređeno je komandantima mesta, odnosno komandantima ovih sela, znači da organizuju vlast u skladu sa pravilom važećim tada, Pravilom službe oružanih snaga i odgovarajućih odredbi koje se odnose na garnizonsku i kasarnsku službu, i da preduzmu sve mere u cilju sprečavanja upada diverzantsko-terorističkih grupa i vršenja terorističkih akcija. Ovde je isto tako u ovoj tački 2 naređeno: "Sačiniti uputstvo za rad i obezbediti normalne uslove za život i rad stanovništva, koje se nalazi u tom naseljenom mestu". Vrlo bitno i veoma važno: "Sprečiti svako maltretiranje stanovništva i meštana i neovlašćen ulazak i pretres stanova i kuća".

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam, gospodine Daniloviću. Recite mi samo, ovaj deo koji se odnosi na Pravila službe - garnizonske i kasarnske službe, to ste nam rekli da je uneto u ovo naređenje, mene interesuje na osnovu ovih Pravila službe ko određuje pravila vojničkog i pritvora na teritoriji komande mesta? Ko određuje pravila postupanja u okviru tog pritvora i obezbeđenja tog pritvora?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa to je dužnost komandanta mesta, odnosno komandanta sela ili grada, onaj ko je određen da izvrši te zadatke... tako što će odrediti ovaj... mesto pritvora i sve drugo regulisati u sklopu toga. Znači, komandant naseljenog mesta je taj koji reguliše tu unutrašnju službu koja je predviđena Pravilom službe oružanih snaga.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, ja bih zamolio da ovaj dokazni predmet... dokument uđe u dokazne predmete?

SUDIJA PARKER: Usvaja se.

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet broj 767.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala lepo. Ja bih sada zamolio da pogledamo dokazni predmet 375. To je opet ratni dnevnik. Interesuje me upis za 18. jedanaesti u 18.00 časova. To je na engleskoj verziji stranica 10, a u pitanju je ratni dnevnik. Tako je. Mislim da gospodin ima englesku verziju, mogli bi na ekranu da vidimo... BHS verziju. Na ekranu bi mogli da vidimo englesku verziju. Mislim da bi za Sud... Sud to bilo bolje. To je stranica 10. A svedok ima ove verzije u hard kopiju. Njemu je lakše da se snađe.

Stranica je broj 10 na engleskom. Upis je za 18. novembar u 18.00 časova... Da, u prevodu je greška u transkriptu. Piše 11. a treba 18... 18. jedanaesti. To je strana 30, red 15. I to je na engleskom stranica 10... Stranica 10. Odlično. Hvala lepo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Vidite ovaj unos koji kaže: "Vukovar je oslobođen. U 11.00 su prestala dejstva JNA... i delova naše brigade na desnoj obali reke Vuke... kao i iz rejona Milovog brda su prekinuli neprijateljstva. Najavljeni je predaja ustaških snaga iz rejona Mitnice i bolnice Vukovar; 12.00 časova, kapetan prve klase Premović". Da li ovo piše u oprativnom dnevniku... u ratnom dnevniku, i da li se vi sećate ovakvog nekog zadatka koji je...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da. Apsolutno se sećam, jer je tada bilo i dosta pucnjave. I vojnici i jedan dobar deo starešina su, što bi se reklo, sa velikim zadovoljstvom dočekali da prestanu borbena dejstva i da... ovaj, se sve druge stvari rešavaju mnogo, mnogo, mnogo lakše. Tako da dobro se sećam ovoga detalja kad je, ovaj, pao Vukovar i kad su prestala borbena dejstva svih jedinica na... koje su bile angažovane u oslobođanju Vukovara.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: U prvom delu upisa u ratni dnevnik se vidi da se on odnosi na završetak borbenih dejstava i završetak dejstava u kome su bili pripadnici vaše brigade. U nastavku ovog unosa se vidi zapis da se očekuje predaja ustaških snaga. Da li je neka vaša brigada imala neki zadatak po ovom drugom delu obaveza, koje su upisane u ratni dnevnik?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa kol'ko se sećam, ovaj... komandant je... komandant brigade je skrenuo pažnju da mo... mo... da moramo biti spremni da zarobljene snage Zbora narodne garde i MUP-a, znači da ih preuzmemos i obezbedimo njih... njihovo čuvanje do evakuacije istih u sabirne centra na dalji postupak i obradu. Isto tako nam je skrenuta pažnja, da će biti pojedinačnih izvlačenja ovih razbijenih grupa koje se nisu predale jedinicama Operativne grupe Jug. I postoji opasnost da, ovaj, dode do gubitaka u jedinicama brigade od strane ovih zaostalih ustaških snaga prilikom njihovog izvlačenja iz grada Vukovara. Isto tako, mogu da kažem da su jedinice Operativne grupe Jug ovaj, vodile računa da se ovog dela oslobole, kako da kažem, jer su najveći teret prilikom zarobljavanja snosili ostali sastavi Operativne grupe Jug. Tako da je brigada, obzirom da je imala mnogo manje... u mnogo manjem obimu u tom delu izvršenja borbenog zadatka je bila angažovana, ali je trebala da ove zarobljene snage obezbedi do njihove evakuacije, odnosno - odvođenja iz zone borbenih dejstava na dalji postupak i obradu - ona koja sledi za ratne zarobljenike.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste prilikom prijema ovog zadatka vi u komandi - pravili neki plan za upozorenje jedinica u pogledu primene, primene međunarodnog humanitarnog prava?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Kol'ko se sećam, sa ovoliko velike distance, pisano je nekoliko naređenja i to dosta sadržajnih - da se apsolutno mora poštovati Ženevska konvencija (Geneva Conventions) i postupak sa ratnim zarobljenicima... U komandi brigade bilo je jedno pravilo koje tu oblast reguliše. Mislim da su sve jedinice JNA, koje su bile angažovane na borbenih zadacima, imale takvo pravilo, i da se po tom pravilu moralо postupati. No, i pored tog pravila, pisana su naređenja, što je vidljivo iz dokumenata komandi jedinica koje su bile angažovane u zoni, odnosno, u toku napadne operacije na grad Vukovar.

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, da li mogu da prekinem na trenutak. Ja ne kritikujem mog uvaženog kolege ni u kom smislu. Ali koriste se takve fraze kao što je "komandant brigade" ili "komandanti brigada". Da li možemo da čujemo od mog uvaženog kolege kako su se oni zvali, tako da svim stranama ipak bude od koristi da znamo njihova imena kada budemo gledali u transkript sada ili kasnije?

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala uvaženom kolegi. Ja sam upotrebio čak termin "komanda brigade". Nisam uopšte rekao da se radi o komandantima brigade. Rekao sam "komanda brigade", znači kolektivno telo koje ima različite zadatke, a pitaču detaljno svedoka sada i direktno u okviru ovog pitanja.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Kakve je postupke preuzimala komanda Operativne grupe Jug, a kakve postupke je preduzimala komanda 80. motorizovane brigade? I da li znate kakve je komande preduzimala... kakve je postupke preduzimala komanda Prve vojne oblasti?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Mogu da kažem da je komanda Prve vojne oblasti po pitanju ratnih zarobljenika izdala određeno naređenje koje su... koje je dobila Operativna grupa Jug, a samim time i napisala naređenje komandanti 80... u konkretnom slučaju 80. motorizovane brigade, po kome je i 80. brigada bila dužna da realizuje i ispoštuje sve ono što je regulisano tim naređenjem - po pitanju postupanja sa ratnim zarobljenicima.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Samo da pojasnimo ono što ste nam rekli, ne u ovom sad, nego u onom predašnjem odgovoru - da se činilo na nivou komande brigade. Na koju se to brigadu odnosilo, da bi bilo jasno?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa na 80. motorizovanu brigadu svakako, kao i druge jedinice ovaj, ranga brigade ili nižeg sastava, ne znam, jurišne odrede i druge jedinice koje su angažovane na... na izvršenju ove napadne operacije.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A recite mi, da li je o pitanju primene međunarodnog humanitarnog prava bilo govora na referisanjima u komandi 80. motorizovane brigade, na dnevnim referisanjima?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Komendant brigade prilikom referisanja komandanata bataljona i diviziona je u više navrata potencirao to pitanje, sve u cilju da ne bi došlo do... do narušavanja, ovaj, primene Ženevske konvencije i međunarodnog ratnog prava, tako da dobro se sećam, ovaj, ne znam baš tačno koliko puta je, ovaj, skretao pažnju, ali pouzdano znam da je to bilo u više, u više navrata.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala. Hvala vam. Malopre smo govorili o upisu u ratni dnevnik kojim ste... i 80. brigadi zapravo dato u zadatku da obezbedi prijem i čuvanje ratnih zarobljenika 18. jedanaestog 1991. godine. A sada bih zamolio da pogledamo iz istog ratnog dnevnika na istoj stranici gde smo sada, samo na kraju stranice, upis za 19. jedanaesti u 18.00 časova.

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ: Samo ako možemo... To je znači na engleskom ova ista stranica 10, samo na kraju dole. Hvala lepo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ovde piše: "U prepodnevnim časovima zatvorene ustaše odvežene u zatvor u Sremsku Mitrovicu. Borbe se vode samo rejonu bolnice gde se očekuje predaja preostalih ostataka ZNG-a i MUP-a (oko 200), pa je naređeno da se bude pripravno oko organizovanja čuvanja zatvorenika". Da li se sećate ovakve najave i ovakvog naređenja za 19. jedanaest... koja je stigla 19. jedanaestog 1991. godine, kako ovde piše 18.00?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa sećam se da je... da je, ovaj, naređeno da se... da se, ovaj, izvrše pripreme za prihvatanje nove grupe... nove grupe, ovaj... zarobljenih pripadnika Zbora narodne garde i... i MUP-a.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Recite mi, da li ste vi bili angažovani kod prijema i obezbeđenja ove prve grupe, koja je najavljena 18. novembra u 12.00 časova? Da li ste vi imali neku dužnost oko toga?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Mene je komandant brigade odredio da budem komandant logora ratnih zarobljenika u selu Ovčara. Ta prva grupa koja je došla u prvom navratu, ako se dobro sećam, bilo je oko 70 pripadnika Zbora narodne garde i MUP-a. Kasnije, mislim da je još negde oko 100, 110 zarobljenika dovedeno u hangar - na tom poljoprivrednom dobru "Ovčara". Pored mene, kao komandanta logora, bili su angažovani skoro svi oficiri iz štaba, odnosno komande 80. motorizovane brigade, kao i deo čete vojne policije i izviđačke čete. Dobro se sećam da je noć bila izuzetno hladna, da smo u tom hangaru postavili jednu ovaku špagu do koje su mogli da se kreću zarobljenici. Na ovoj strani gde smo se mi kao obezbeđenje nalazili a to je bilo – jedan oficir, pa možda dva vojnika, pa opet jedan oficir sa oružjem na gotovs. A na ovoj strani je bilo da li seno ili je bila slama, tako da je jedan, koji... ovi su ga zvali da je glavni ovima zarobljenima, tražio da prebací se, ovaj, deo slame, odnosno sena, da im ne bi bilo hladno. I ja sam to dozvolio. Kasnije sam malo bio, kako da kažem, i zabrinut: šta ako neko od njih slučajno ima upaljač ili šibicu, i da zapali tu slamu - da bi se isceniralo, ne daj bože, ovaj, bekstvo. No, međutim, gledajući kako je bilo hladno vreme, trebalo je biti i ostati čovek i u toj situaciji, bez obzira da li je bilo među njima i onih koji su pravil možda, ovaj, i zločine. A isto tako smo obezbedili neke kante, konzerve za vršenje nužde u takvoj situaciji. I zaista je noć bila jako hladna. Bilo je minus tri, četiri, pet, možda i još hladnije je bilo. Tako da se tih detalja dobro, dobro, ovaj... sećam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Samo da pojasnimo. Ova grupa zatvorenika o kojoj sad pričamo, odakle je ta grupa dovedena? Iz kog kraja Vukovara, da li znate?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da je, da je nju obezbeđenje dovelo sa Mitnice ako sam, ovako... ako se dobro sećam. Mislim da je bila iz rejona Mitnice.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Imam još jedno pitanje. Pričali ste o angažovanju oficira komande brigade, pored čete vojne policije i, i... čete... izviđačke čete. Recite mi molim vas, otprilike - koliko je oficira komande brigade bilo angažovano na ovom zadatku?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa da...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: I, i... otprilike koje su, ja znam da se ne možete setiti svega, ali koje su funkcije imali u to vreme u komandi?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Ovako, mogu da kažem da je tu bilo otprilike 10 do 12 oficira. Ne mogu baš, ovaj, da budem decidan. Dosta je velika ova

vremenska distanca. A to su uglavnom bili oficiri iz... iz štaba, operativci, zatim načelnici rodova i službi. To je bio taj sastav koji je sa vojnicima bio, i na čelu sa mnom, bio zadužen da ih obezbedi do dolaska ovaj... starešine koji će ih preuzeti i uz mere obezbeđenja, sprovesti u Sremsku Mitro... Mitrovicu, ako se dobro sećam da je to bio sabirni, jedan od sabirnih centara ratnih zarobljenika.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Recite mi molim vas, da li ste vi imali zamenika?
SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, imao sam zamenika, samo ne mogu baš odmah da se setim ko je bio zamenik, zaista najiskrenije kažem.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ako vam ja kažem da je to bio Đorđević Stanimir, da li...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Jeste. Da. Bio je. Tačno, Đorđević Stanimir. Ja sam to malo zaboravio, da iskren budem.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Recite mi, koliko je smena bilo predvđeno, smena vojnika i starešina za obezbeđenje ovog hangara, znači sa ratnim zarobljenicima dovedenih sa Mitnice?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da su bile dve... dve smene koje su se menjale. Ali ja sam morao da budem stalno i bio sam stalno dok... dok ova muka nije prošla, što bi se reklo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Izvinjavam se, rekli ste da su bile dve smene koje su se smenjivale. Jesam li vas dobro razumeo?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, bile su, ovaj, dve smene i one su se, ovaj, stalno, stalno su se... odnosno menjale su se. Da li je to bilo na, na dva sata, ili možda manje ili više, ne... zbilja se ne sećam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. A da li nam možete reći, da li ste vi celu noć proveli kraj ovih ratnih zarobljenika, ili ste i vi bili u ovim smenama? Znači, jednu smenu stražarili sa ostalima, a drugu smenu se odmarali?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Celo vreme sam bio... ovaj, u tom... u tom objektu, tako da nisam... morao sam da budem i sa prvom i sa drugom, ovaj, smenom. Osećao sam zaista veliku odgovornost da se ti ljudi, ovaj, obezbede i da se kasnije uz obezbeđenje proslede do ovog centra u Sremskoj Mitrovici. Kol'ko se sećam, bio sam celo vreme. Ali ne mogu baš 100 posto da tvrdim. Ne mogu, jer je dosta velika vremenska distanca.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li ste obezbedili i mesto gde su se grejali pripadnici vaše jedinice koji nisu bili na, na, na... smeni straže, oni koji su čekali da zauzmu svoje stražarsko mesto?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Toga se zaista, ovaj, ne sećam. Ne mo... ne mogu, ne mogu, da ovaj... ne mogu da dam po tom pitanju zaista komentar. Ne mogu da se setim da li je... da li su, ovaj... se oni mogli bar malo da se ogreju.

Prepostavljam da, da su imali mogućnost da založe vatru i da se malo ogreju. Ali ovi koji su bili na obezbeđenju, tu nije bilo nikakve mogućnosti, niti ovi zarobljeni da se ugreju, niti mi - koji smo ih obezbeđivali.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Da li se sećate da li je za vreme dok ste vi bili tamo, bilo nekih problema u okviru ovih zarobljenika, ili je sve bilo mirno sve vreme?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Kol'ko se ja sećam ovoga glavnog, ja mu se imena ne mogu zaista da setim, al' sam ga pozvao i rekao sam mu, ovaj: "Molim te, i ti i tvoji ljudi nemojte da pokušavate nikakvu glupost u smislu bežanja ili bilo čega da... ovaj, uradite, zato što će biti otvorena vatra". I u tom smislu, zbilja nije bilo problema oko njihovog obezbeđenja. Mislim da to mogu i da potvrde i svedoci iz te grupe koja je... tada bila smeštena u... u tom objektu poljoprivrednog dobra "Ovčara"... Normalno, ako hoće iskreno da kažu.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Rekli ste nam da s njima nije bilo nikakvih problema. Da li je obezbeđenje imalo problema uopšte, sa eventualno nekim sa strane koji bi ušao u hangar, ili ni tih problema nije bilo?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da ni tih problema nije bilo, a kol'ko se sećam ovako, mislim da je, da je jedna grupa policajaca iz Operativne grupe Jug u jednom trenutku navratila da pogleda da li je sve u redu i da su produžili, da su se vrlo, vrlo kratko... ovaj, zadržali kod ovog objekta.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Jeste vi bili prisutni kada su oni dolazili, ili ste ovo čuli?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Kol'ko me sećanje, sećanje ovaj, služi - da sam bio tu.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li su vam oni rekli zbog čega su došli? I da li su se uopšte vama obratili?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Mislim samo da su pitali ima li nekih problema, i na tome se sve završilo. Oni su produžili ovaj, po svom zadatku, al' su samo upitali da li ima nekih problema.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT VASIĆ: Ja bih zamolio da ponovo pogledamo ovaj dokazni predmet koji... to je operativni dnevnik. To je dokazni predmet 371, upis za 18. jedanaesti u 14.10 časova. To je stranica 8 na engleskom.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A vi gospodine imate pred sobom *hard copy* BHS verziju.

ADVOKAT VASIĆ: Samo da to dobijemo na ekranu. Znači dokazni predmet je 371, a stranica je 8 engleskog prevoda. Datum je 18. jedanaesti u 14.10... Da, malo samo niže. Hvala lepo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: U 14.10 časova 18. jedanaestog piše: "Naređeno da se postroje svi oficiri brigade i deo vojnika izviđačke čete, čete veze, kao i čete vojne policije. Svi su otišli na farmu "Ovčara" u Vukovaru sa zadatkom da se organizje logor za prihvata zarobljenih pripadnika ZNG i MUP-a Hrvatske iz rejona Mitnice". Da li ovo piše u operativnom dnevniku?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Piše, piše, piše. Tačno tako piše i to je tako bilo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Sada bih odmah nastavio ovaj upis za 16.00 časova, odmah ispod ovoga od 14.10, 18. jedanaestog: " Prva grupa. Prvu grupu su kamionima, njih oko sedamdesetak ustaša, stavljeno je u pritvor. U toku noći dovedeno je još stotinjak. Za komandanta logora određen je potpukovnik Danilović Rade, a u obezbeđenju su učestvovali skoro sve starešine komande brigade". Da li ovo, gospodine Daniloviću piše u operativnom dnevniku brigade i da li ovo odgovara vašem sećanju?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, apsolutno je, ovako je bilo. Mislim da sam to i maloprije... ovaj, rekao i nema potrebe da... ovaj, ponavljam. Baš tačno tako je bilo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT VASIĆ: Ja bih sada prešao na, na zapis istog dana od 18.00 časova. To je na sledećoj stranici, 9 na engleskom, a na BHS-u je još uvek ista stranica.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: To je znači 18. jedanaesti 1991. godine u 18.00 časova... gde piše: "Poslat izveštaj komandi korpusa sa objašnjenjem o padu Vukovara i detaljima predaje ustaša. Naređeno je danonoćno dežursvo na farmi "Ovčara". Da li ovo piše, i da li je ovo čega se vi sećate..."

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: I recite nam odmah - i kom je korpusu poslat ovaj izveštaj?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, baš tako, baš tako piše. Ja kol'ko se sećam da je to poslato na znanje komandi 24. korpusa, iz čijeg je matičnog sastava 80. motorizovana brigada.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala. Recite mi samo, dok ne pređemo na sledeći datum, izveštaje o tome kako teče obezbeđenje, kako se izvršavaju zadaci? Kome ste vi kao komandant ovog, da kažem, pritvorskog centra, slali, za ovaj 18. i... i jutro 19. jedanaestog? Kog' ste izveštavali?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa ja sam izveštavao samo komandanta brigade, potpukovnika Vojinovića, koji mi je izdao i zadatak i mislim da je to i logično da... a on je dalje linijom komandovanja izveštavao prepostavljene komande o izvršenju i ovog zadatka.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Sada bih pogledao u istom operativnom dnevniku, znači Dokazni predmet 375, unos za 19. jedanaesti u 8.00 časova. Piše: "I dalje se ne prekida dežurstvo na obezbeđenju logora – zatvora na farmi 'Ovčara'". Je l' to ono što piše ovde gospodine Daniloviću i da li je to tačno?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, tačno je, ta... tako i piše u ovome... u ovome dnevniku.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Datum je dakle 19. jedanaesti 1991. godine?
SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: 19. jedanaesti u 8.00...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: ... u 8.00 časova...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: ... u 8.00 časova.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: I sada bih zamolio da pogledamo ovaj upis u 12.00 časova od 19. jedanaestog, koji kaže: "Obavešteni smo da je doneta odluka da se zarobljeni pripadnici ZNG prebace u Sremsku Mitrovicu. Potpukovnik Danilović oslobođen je obaveze oko obezbeđenja pripadnika MUP-a i ZNG-a u rejonu Ovčara". Da li nam možete gospodine Daniloviću, malo iz vašeg sećanja... objasniti, odnosno proširiti ovaj... unos u operativni dnevnik koji sam sada pročitao?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Po mom sećanju, komandant je mene oslobođio ove dužnosti, da bi me uputio u Drugi motorizovani bataljon sa delom starešina iz komande 80. motorizovane brigade na izvršenje sledećeg zadatka. Naime, u tom bataljonu su nastali... ovaj, veliki problemi. Imao je jednog ili dva mrtva, imao je oko šest, sedam ranjenih vojnika. Mislim da, da su delovi Prve i Druge čete samovoljno napustili položaj i povukli se u Tovarnik iz sela Nijemci i Podgrade, jer je taj bataljon napadao, kol'ko se sećam, sa jedinicom Treće... Treća mehanizovana gardijska brigada, ako se dobro... ako me pamćenje dobro... dobro, ovaj, služi. I tu su bili veliki problemi i zbog toga je, kol'ko se sećam, komandant meni naredio da idem na ovaj, na ovaj zadatak.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da. Recite mi samo - u koje mesto ste trebali da idete i kog dana, ako se sećate?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa ja sam trebao da idem u... sa grupom... starešina, znači jedna ekipa starešina, u kojoj sam... Pored mene je bio načelnik inžinjerije, zatim su bila dva kapetana iz organa za... za moral. Čini mi se Radosavljević i... sad ne mogu baš svih imena da se setim. Ali uglavnom, moj zadatak je bio da kontrolišem komandu bataljona i ovu Prvu motorizovanu četu - da sagledam stanje, ukupno stanje u bataljonu, da im posebno, ovaj, skrenem pažnju da u narednom periodu izvršavaju zadatke, zatim da se posveti izuzetna pažnja obezbeđenju komande, jer je u... u tom periodu od 15., 16. pa do 18. novembra - jedna kompletna komanda masakrirana od strane pripadnika Zbora narodne garde i MUP-a Hrvatske.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala, gospodine Daniloviću. Vratićemo se ovom vašem zadatku kada do njega dođemo u operativnom dnevniku. No pre nego što ste vi otišli na izvršenje ovog zadatka, u operativnom dnevniku za 19. jedanaesti 1991. godine u 23.00 časa, to je na engleskom...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... stranica 10, piše da je komandant 80. brigade izdao neka naređenja za postavljanje komandanta mesta?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li se vi tog sećate i koga je postavio?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa po ovome... dokumentu ovde, tačno piše da je za komandanta mesta u "Ovčari" - da je postavio kapetana prve klase Marček Jana, komandanta LAD-a PVO. I... a za njegovog zamenika kapetana prve klase... Dražić Milisava, ako sam ovo ovde dobro pročitao, jer je... fotokopija je, pa ne vidi se baš... baš ovaj, najbolje.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je komandant 80. brigade istovremeno postavio i komandanta mesta i za sela Grabovo i Jakubovac?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, svakako. Posle ovaj, smene ovih jedinica, ove 20. partizanske brigade, ovaj Mišević, kako mu beše ime... Znači, za... ova sela je odredio potpukovnika Jovića, komandanta 195. taktičke grupe, da... da je on, da su to sela u njegovoj nadležnosti, a da će on svojim naređenjima regulisati pojedinačno za... za Grabovo i za Jakubovac ko će biti odgovoran njemu za organizaciju one ukupne službe koja se... ovaj, mora po Pravilu službe, organizovati u... u naseljenom mestu.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: I u poslednjem pasusu ovog člana piše da je: "Naređenje do 23.30 otkucano i potpisano i biće uručeno sutra ujutro rano." Da li to piše?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, tako, tako piše u ovom dokumentu. Tačno tako. Tačno tako.

ADVOKAT VASIĆ: Ja bih molio, ako možemo sada da pogledamo *Exhibit 369*. *Exhibit 369*, to je naređenje komande 80. motorizovane brigade, Strogo Pov. 32/1, od 20. jedanaestog 1991. godine.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Nemate ga u tom naređenju, imaćete ga na ekranu, gospodine Daniloviću.

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Jasno.

ADVOKAT VASIĆ: Na ekranu imamo na engleskom.

SVEDOK DANILOVIĆ: Na engleskom je...

ADVOKAT VASIĆ: Ako možemo na BHS-u...

SVEDOK DANILOVIĆ:... ja bih zamolio ako...

ADVOKAT VASIĆ: ...na trenutak samo.

ADVOKAT VASIĆ: Da, da, da bi bio lakše, to je 0D00-0537. Hvala najlepše. Hvala. Ako možemo malo da... uvećamo?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine Daniloviću, da li možete da...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, imam. Imam to na, na ekranu...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je ovo ono naređenje o... kome je komandant, kažete, Vojinović Milorad, komandant 80. brigade, postavio Marček Jana za komandanta mesta "Ovčara"?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da. Tačno. Ovde piše: "Naređujem: formirati komandu u selu Ovčara. Za komandanta sela postavljam kapetana prve klase Marček Jana, a za njegovog zamenika kapetana prve klase Dražić Milisava. Ostale članove komande imenovaće komandant sela". To je prva tačka. U, sad se bolje vidi: "U navedenom mestu organizovati vlast u skladu sa Pravilom službe oružanih snaga, odgovarajuće odredbe koje se odnose na garnizonsku i kasarnsku službu, i preduzeti sve mere u cilju sprečavanja upada diverzantsko-terorističkih grupa... grupa i vršenja terorističkih akcija. Sačiniti uputstvo... za rad i obezbediti normalne uslove za život i

rad stanovništva". Zadnji pasus ovog naređenja: "Sprečiti svako maltretiranje stanovništva i meštana, i neovlašćen ulazak i pretres stanova i kuća".

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala, gospodine Daniloviću. Da li je to istovetno sadržinski, dakle po obavezama, istovetno naređenje kao ono koje smo ovde, kao dokazni predmet 767, uveli oko formiranja komande mesta u selu Sotin?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da. Apsolutno je naređenje skoro, skoro isto. Samo se odnosi na... ovaj, ovu jedinicu, odnosno, konkretno na komandanta LAD-a PVO, kapetana prve klase, Marček Jana.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT VASIĆ: Ja bih zamolio sada da na ekranu pogledamo dokazni predmet 373. To je isto jedno naređenje komandanta 80. brigade o određivanju komande mesta. A broj je ERN 09... 0D00-053...3... 0533. Hvala vam lepo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Nećemo gospodine Daniloviću čitati ponovo. Recite mi samo... pogledajte ovo naređenje i da li je to ono naređenje kojim je, kako piše ovde u operativnom dnevniku, potpukovnik Jović Milan, komandant TG 195. postavljen za komandanta mesta Grabovo i Jakubovac?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Apsolutno je isto naređenje, samo se odnosi na ova dva... sela i odnosi se na potpukovnika Jovića, odnosno komandanta ove taktičke grupe, 195. taktičke grupe. Sadržaj je potpuno isti.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Broj ovog naređenja je 32-2, je l' tako?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, jeste. Od 20. jedanaestog 1991.godine.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ono malopre je nosilo broj 32-1. To je dakle...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Slede....

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dakle, sve su to naređenje koja su...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, da...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... doneta istog dana?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT VASIĆ: Ja bih zamolio sada da na ekranu dobijemo dokument sa 65ter liste. To je ID 03. To je drugi u nizu u setu koji ste dobili danas, drugi dokument u onom setu koji sam podelio svima. I broj ERN je 0D00-0537.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Za vas gospodine, u setu dokumenata koje sam vam dao danas, kao i svim prisutnima - to je drugi dokument po redu...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pod brojem 3?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pod brojem ID 03. Tako je... 1D 03. Pod brojem 3. Da, tačno. To je naređenje Strogo Pov. 34-2...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Jeste...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Je l' to imate pred sobom?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, jeste.

ADVOKAT VASIĆ: Možda bi sad bilo dobro da... Svi, svi imaju. Dobro.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li bi bili ljubazni, gospodine Daniloviću da nam... da pogledate ovo naređenje i da nam kažete šta je potpukovnik Milorad Vojinović naredio ovim naređenjem i kada, kog dana?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Ovim naređenjem Strogo Pov. 34-2 od 22. jedanaestog 1991. godine, komandant 80. motorizovane brigade potpukovnik Vojinović je naredio da se formira komanda mesta u selu Grabovu i selu Jakubovac i "Ovčara", i za navedena mesta komandant 195. taktičke grupe odrediće komande i to: za selo Jakubovac i selo Ovčara jednu komandu mesta, a za selo Grabovo drugu komandu mesta. Tako je u ovoj... precizirano u ovom prvom... tačkom njegovog naređenja.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Samo trenutak.

ADVOKAT VASIĆ: Moraćemo ponoviti datum. Pogreška je u transkriptu. To je strana 46, red je 3., datum je 22. jedanaesti, a ne 27.

SVEDOK DANILOVIĆ: Pa da, 22. jedanaesti.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pogedajte molim vas gospodine tačku 2. Nemojte čitati. Da li je ona istovetna sa tačkama 2 u svim ovim prethodnim naređenjima koja smo čitali, a kojima su određivani komandanti mesta?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Ovo je identično prethodnim naređenjima, s tim što je dodata ova treća tačka ovog naređenja - kojim se kaže: "Ovim naređenjem stavlja se van snage naređenje od 20. jedanaestog 1991. godine, Strogo Pov. 32-2 i broj 32-3". To je dodato u ovom zadnjem pasusu pod tačkom 3 ovog naređenja.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam lepo. Molim vas, objasnite nam: kako... zašto je komandant 80. motorizovane brigade ovim naređenjem stavio van snage prethodna naređenja? Da li je to uobičajena procedura kada se izdaje naređenje ili ne?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Ja prepostavljam da... je... komandant imao određene razloge da... ovo naređenje izmeni. A, zaista ne mogu pouzdano baš da, da, da se baš setim koji je bio osnovni motiv. A u svakom slučaju, ako se neko naređenje menja, ono mora biti zamenjeno novim, novim naređenjem.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li možemo reći da je ovo dakle standardna procedura kod zamene naređenja, kada se jedno naređenje menja drugim - za isti zadatak, je li?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa dešava se da iz određenih okolnosti treba, ovaj, izdati novo naređenje. Da li zbog toga, navodim ovako primere... nevezano za ovaj konkretni slučaj, ako...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ne. Mislim, nas interesuje samo procedura. Ako komandant jedno naređenje menja drugim, da li prethodno stavlja van snage ili ne?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, apsolutno. Apsolutno. Ne mogu egzistirati jednovremeno dva, dva naređenja po istom zadatku. To bi onda, ovaj, unelo velike probleme u komandovanju jedinicama na izvršenju borbenih zadataka.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, ja bih predložio da ovo naređenje uđe kao dokazni predmet?

SUDIJA PARKER: Prihvata se.

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet broj 777.

ADVOKAT VASIĆ: Kad smo već kod komandi mesta i obavezama komandanta mesta, ja bih zamolio da nam se na ekran sada stavi... ID 06 0D00-0376. To je... naređenje komande Prve vojne oblasti. On bi trebao da bude u ovom setu koje sam podelio danas... pod brojem 6.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste našli?

sekretar: Izvinite. Molim advokata Odbrane da ponovi identifikacioni broj dokumenta? Hvala.

ADVOKAT VASIĆ: Svakako. Hvala. Znači 1D06, a ERN broj je 0D00-0376... Hvala.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine Daniloviću, da li ste imali prilike za vreme vašeg boravka u Vukovaru da vidite ovo naređenje, ili da... vam bude poznata.... Prvo, da li ste imali prilike da vidite ovo naređenje?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa iskren da budem, ovo naređenje... ne mogu da se setim da li mi je bilo, bilo ovaj... u rukama ali u...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Onda čemo... Idemo tačka po tačka, pa ćete reći da li se sećate ili ne, jer očigledno da ovako na prvi pogled...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Ako mogu samo da, da kažem nešto. Mi smo najčešće dobijali naređenja od prve prepostavljene ovaj, komande. Međutim, u izuzetno retkim slučajevima, ako je bilo nešto veoma hitno i važno, onda smo dobijali to naređenje direktno od više prepostavljene komande, po kome smo morali da postupimo, odnosno da napišemo naše naređenje kojim će biti precizirani zadaci nižih potčinjenih jedinica u komandi... u komandi 80. motorizovane brigade.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam, gospodine Daniloviću. Budite ljubazni pa....ja ću pročitati, a vi pratite - šta se naređuje ovim naređenjem? U tački 1: "Komande 12. korpusa i Prve Proleterske gardijske mehanizovane divizije i sve komande jedinica koje imaju svoju zonu odgovornosti u svim oslobođenim naseljenim mestima - formiraće komande mesta. Za komandante mesta određivati starešine ranga komandanta bataljona i višeg". Da li imate saznanja o ovakovom naređenju o formiranju komandi mesta dok ste bili u Vukovaru 1991. godine?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa svakako ovaj da imam. I da je to tako - videli smo prethodna dva, tri naređenja kojima se određuju komandanti mesta za: Ovčaru, Jakubovac, Grabovo, Sotin i možda još neka mesta u kojima je, u kojima je bilo neophodno da se odrede komandanti mesta radi ukupnog funkcionisanja... ovaj, života i rada jedinica na tom prostoru.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pogledajte molim vas - tačku 3. U tački 2 su zadaci komande...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... a pogledajte tačku 3 molim vas? I recite mi da li ova tačno 3, dakle, se odnosi na komande mesta - bez civilnih organa vlasti?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pročitajte molim vas, kako se organizuju komande u ovim mestima?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Ova treća tačka naređenja komande Prve vojne oblasti kaže da: "Komande mesta u mestima bez civilnih organa vlasti - organizuju službu u mestu prema odredbama Pravila službe oružanih snaga, koje se odnose na: garnizon, kasarnu i logorsku prostoriju - u skladu sa konkretnim uslovima. U mestima u kojima nema civilne vlasti, komande mesta su isključivo odgovorne za obezbeđenje mesta od diverzantskih dejstava, sabotaže, i za red i sigurnost građana. U mestima gde postoje organi vlasti, po pitanjima reda i obezbeđenja mesta, usko sarađivati sa organima vlasti, posebno organima milicije". To je sadržaj ove treće tačke ovog naređenja komande Prve vojne oblasti.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Sada ćemo se vratiti na tačku 2 "Zadatak komande mesta". Molim vas pročitajte nam i ovaj deo? Koji su osnovni zadaci komandi mesta?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Osnovni zadaci komandi mesta bili bi sledeći, znači: "Uspostava potpune vojne vlasti u oslobođenim mestima. Da izvrše popis svih vojnih obveznika u svojoj zoni odgovornosti. Do uspostave civilne vlasti, preduzima mere..." - za uspostavljanje "... na uspostavljanju: reda, mira, sigurnosti građana, osnovnih funkcija snabdevanja i drugih komunalnih potreba. Rade na uspostavljanju civilne vlasti u opštini prema odluci..." - skupštine "... skupština opštine." Ovo je "SO Baranje..." - tako je napisano ovde "...Istočne Slavonije i zapadnog Srema. Opštine su: Beli Manastir, Vukovar, Dalj, Vinkovci sa sedištem u Mirkovcima i Osijek sa sedištem u Tenju, i u naseljenim mesnim zajednicama. Zatim, sarađuju sa štabovima TO, stanicom i organima milicije - tamo gde su uspostavljene". To je sadržaj ovog drugog zadatka komandi mesta.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam... gospodine Daniloviću. I sada molim vas da pogledamo tačku 7 ovog naređenja... Da li tu piše: "U redovnom dnevnom izveštaju - izveštavati i o uspostavljanju komandi mesta"?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, ovde piše u ovom... u ovoj 7. tački ovog naređenja. Znači, da: "U redovnom dnevnom izveštaju izveštavati i o: uspostavljanju komandi mesta, konstituisanju organa vlasti - kako je regulisano aktom komande Prve vojne oblasti, Strogo Poverljivo broj 1614-82/31 od 19. novembra 1991. godine, kao i o problemima i dilemama po ovim pitanjima".

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Interesuje me tačka 8. Molim vas, pročitajte i recite nam šta to zapravo znači?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Tačka 8 nalaže potčinjenim jedinicama u ovom naređenju komande Prve vojne oblasti. Znači: "Prilikom pomeranja jedinica određenih za komande mesta, razrešavati i pitanja komande mesta." Što znači - mora se odrediti novi komandant tog mesta, ukoliko prethodna jedinica napusta taj prostor.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam, gospodine Daniloviću.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, ja predlažem da ovaj dokument bude uveden u dokazne predmet?

SUDIJA PARKER: Usvaja se.

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet broj 778.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, da li je... vreme za našu drugu pauzu? Mislim da je 17.30?

SUDIJA PARKER: Da, gospodine Vasiću. Večeras ćemo morati da završimo sa radom u 18.45 časova. Nastavićemo sa radom u 17.50 časova.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Izvolite, gospodine Vasiću.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine Daniloviću, sada bih se na trenutak bavio pitanjem jedinica koje su prepočinjene, bile prepočinjene 80. motorizovanoj brigadi u periodu od 15. jedanaestog do 20. jedanaestog 1991. godine. Mi smo već... iz... dokazni predmet koje smo ovde videli, dokazni predmet 418, videli da je taktička grupa 195. brigade bila prepočinjena 80. brigadi, sa svojih 450 pripadnika.

ADVOKAT VASIĆ: A sada bih zamolio da pogledamo dokazni predmet 412. To je još jedno naređenje o prepočinjavanju jedne druge jedinice. To je broj ERN 0350-2643... na BHS-u. Da, evo ga. Na engleskom je 0350-2643.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine Daniloviću, na ekranu... nemate ga tu u spisu. Pogledajte ekran, molim vas. Ovde stoji: "Regulisanje pitanja prepočinjavanja, naređenje Strogo Pov. 405-1 od 15. jedanaestog 1991. godine". Pogledajte molim vas, koja je jedinica prepočinjena 80. brigadi ovim naređenjem?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Ovim naređenjem je prepočinjen odred Teritorijalne odbrane Stara Pazova. I sva pitanja oko prepočinjavanja regulisaće komanda 80. motorizovane brigade. Ovo je naređenje Operativne grupe Jug.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Da li se vi sećate da... da je ova jedinica bila prepočinjena komandi 80. motorizovane brigade od 15. jedanaestog 1991. godine?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, da. Sećam se. Sećam se. Sećam se.

ADVOKAT VASIĆ: Sada bih molio da pogledamo sa 65ter liste... To je ID 05.. četvrti dokument po redu, 0D00-0470. To je u ovom setu dokumenata koje smo danas

podelili. To je četvrti dokument po redu, i ima oznaku 1D 05. Hvala vam. Evo imamo ga i na ekranu.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine Daniloviću, ovo je jedno naređenje komande 80. brigade koji nosi broj 40-4, od 23. jedanaestog 1991. godine. Recite nam molim vas, šta je regulisano ovim naređenjem?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Ovim naređenjem... To je, to je zahtev... prepostavljenoj komandi, znači - komandi vojne oblasti za sanaciju kasarne u, u Vukovaru...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Mislim da ste pogrešili. Pogledajte na ekran?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: U... Izvinjavam se zaista. Gledao sam ovde ovu oznaku broj 4. To se odnosi na prepočinjanje jedinica: naređenje komandi odreda Teritorijalne odbrane Stara Pazova. Da. "U cilju što uspešnije realizacije odluke i naređenja komande Operativne grupe Jug, Strogo Pov. broj 405-1 od 15. jedanaestog 1991. godine i objedinjavanje komandovanja za naredna dejstva, prepočiniti znači sledeće jedinice: odred Teritorijalne odbrane Stara Pazova iz 80. motorizovane brigade - prepočiniti Prvoj gardijskoj mehanizovanoj diviziji. Sva pitanja oko prepočinjanja regulisaće komanda 80. motorizovane brigade". Druga tačka ovog naređenja: "Odred Teritorijalne odbrane Stara Pazova u narednim dejstvima izvršavaće zadatke u skladu sa odlukom komandanta Prve gardijske mehanizovane divizije". Komandno mesto je bilo u Iloku.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ovo znači da je odred Teritorijalne odbrane Stara Pazova bio prepočinjen komandi 80. motorizovane brigade u periodu od 15. jedanaestog, kako smo videli na osnovu dokaznog predmeta 412, pa sve do 23. jedanaestog, dok ovim naređenjem nije prepočinjena drugoj jedinici - Prvoj gardijskoj mehanizovanoj diviziji?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, svakako gospodine sudija. Svakako.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, ja bih predložio da ovaj dokument bude uvršten u dokazne predmete?

SUDIJA PARKER: Prihvata se.

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet broj 779.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala lepo. Sada bih prešao na još jednu jedinicu. Zamolio bih dokazni predmet 420. To je 03... ERN broj 0327-1247... Hvala puno. Samo malo ako možete da uvećate.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine Daniloviću, pogledajte ovaj ekran. Recite nam molim vas kakvo je ovo naređenje?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Izvinjavam se. Ovo je naređenje Operativne grupe Jug, strogo poverljivo broj 446-1 od 20. jedanaestog 1991. godine u 8.00 časova. Isto tako... odnosi se na regulisanje pitanja prepočinjanja jedinica. Ovo naređenje se odnosi na oklopni bataljon 544. motorizovane brigade. Sva pitanja oko prepočinjanja regulisaće komanda 80. motorizovane brigade. I druga tačka

kaže da do dobijanja novog zadatka - oklopni bataljon 544. motorizovane brigade - izvršavaće zadatke u skladu sa odlukom od 16. jedanaestog 1991. godine. I to je potpisao pukovnik Mrkšić.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je ovim naređenjem oklopni bataljon 544. motorizovane brigade prepočinjen komandi 80. brigade - ujutru 20. jedanaestog 1991. godine?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, svakako. To je očigledno. Mislim, tu nema nikakve, nikakve dileme. To je...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li se sećate, u kom rejonu su se nalazile ove jedinice - koje su prepočinjene 80. motorizovanoj brigadi? Dakle: oklopni bataljon 544. motorizovane brigade o kome smo sada govorili, odred TO Stara Pazova, koji smo takođe pomenuli, i taktička grupa 195. motorizovane brigade? U kom su se... području nalazile nakon prepočinjanja 80. brigadi, da li se sećate toga?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Koliko me, ovaj, sećanje služi, mislim da su ove jedinice bile na širem prostoru s... sela Ovčara. Znači, na tom prostoru. E sad, zaista ne mogu da detaljan... kako kažem... kako da kažem, ne mogu da dam detaljno opis rasporeda ovih jedinica. Ali pouzdano znam da su bile na tom... širem prostoru: Ovčara, Jakubovac... Grabovac... znači na tom prostoru.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li možemo reći da... da je to zapravo prostor one zone odgovornosti koju je 80. brigada preuzeila od 20. partizanske brigade, nakon što se...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da....

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... 20. partizanska brigada izvukla?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, da. Svakako. Svakako. To je taj prostor. To je taj prostor.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Sada ćemo preći na nešto sasvim drugo, a tiče se... a tiče se... opet operativnog dnevnika.

ADVOKAT VASIĆ: Ja bih zamolio ako možemo dobiti, to je dakle dokazni predmet 371, upis za 20. jedanaesti u 9.00 časova. Svedok ima BHS verziju a na engleskom je to strana... strana 10... Stranica 10 na engleskom, a na BHS svedok ima *hard copy* kod sebe, tako da bi možda mogli da vidimo stranicu na engleskom da bi svi drugi mogli da prate... Hvala lepo. Dakle, 20. jedanaesti, interesuje nas upis u 8.00 časova. To je u drugoj polovini ovog papira. Možete da uvećate. Hvala vam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine Daniloviću, ovde piše: "Grupa oficira brigade, sastava: načelnik štaba, operativac, pomoćnik za moral, dva..." - pomoć...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Dva referenta...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:.... "...referenta i pomoćnik za moral, otišli su u selo Nijemci da bi..." - snimili stanje... da bi "...smirili stanje jedinice, koja je učestvovala u oslobođanju sela Podgrađe i sela Nijemci". Da li to piše...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:.... i da li je to ono čega se vi sećate?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, tačno tako piše i tačno je tako bilo, ovaj, jer sam ja išao i vodio tu grupu... starešina komande brigade po naređenju komandanta - potpukovnika Vojinovića. Ako je potrebno, ja mogu i detalje da dam o obilasku ovog Drugog motorizovanog bataljona, čiji je komandant bio kapetan prve klase Petković.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Neće nam biti potrebnii detalji oko inspekcije. Vi ste rekli da ste išli u inspekciju i zbog čega ste zapravo išli?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Mene interesuje ovaj podatak u 8.00 sati ujutru. Da li je to bilo izjutra - kada ste vi otišli na ovaj zadatku?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa ja mislim da je to bilo u... u... u jut... u jutarnjim, ovaj, časovima. Ovde piše da je to bilo u 8.00 sati, a baš - da li je bilo u 8.00 - pola 9.00, mislim ne mogu da... da apsolutno tvrdim. Ali znam da je to bilo pre podne, u ranim prepodnevnim časovima, da bih mogao da... da imam dovoljno vremena da obiđem sve jedinice bataljona, sa ovom ekipom koju je odredio komandant brigade, i da mu podnesem... konkretan izveštaj o nađenom stanju u toj jedinici, kako bi u narednom periodu bile preduzete određene mere, u cilju saniranja stanja, posebno... borbenog morala koji je bio dosta... dosta, ovaj... narušen.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Recite nam molim vas, da li vam je poznato - da li je pored ove grupe koju ste vi 20. jedanaestog 1991. godine poveli na izvršenje zadatka u selu Nemci, da li je još neko iz vaše jedinice išao u selo Nemci, i da li ste još nekog sreli u Nemcima - kada ste tamo boravili?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Ja zaista ne mogu... ne mogu da se setim da li je još neko... neko išao osim ove grupe, ovaj, oficira koje... na, na, na čelu, u kome sam ja bio. Ne mogu, ne mogu zaista. Velika je vremenska distanca da se setim pojedinosti, a ne bih želeo da kažem ono što nije bilo, mislim... ni u kom slučaju... A ako ima negde da je... da... da je zabeleženo, možda bi me to podsetilo. Ovako zaista ne mogu, ne mogu, ovaj, da... da se prisetim da li... da li je još neko iz sastava 80. motorizovane brigade... išao paralelno, ovaj, isto... da izvrši ili obilazak ili po nekom drugom zadatku. Zaista ne mogu da se setim i nije mi... nije mi sad poznato.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Ako vam kažem da je... da smo ovde čuli jedno svedočenje da je kapetan Vezmarević, komandir čete vojne policije išao tog dana, tog prepodneva u, u, u... u Njemce, da li vam to nešto osvežava pamćenje, ili još uvek smatrate da... odnosno, ne sećate se jer ga niste videli?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Zaista ne mogu... ne mogu da to potvrdim. Ovaj... memorija me ne može da posluži da bi... da bi se zaista setio tog detalja da li je on bio. Osim ove grupe oficira, znači - to je bio načelnik inžinjerije, zatim bilo je dvoje, troje oficira... pomoćnik za moral iz... iz ovaj... komande brigade i... i dva referenta oficira, ovaj, isto po pitanju... po pitanju moral. Toliko mogu da se setim. Zaista... ne želim da grešim dušu. Ne mogu da se setim, zaista.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dobro. Hvala vam. Samo mi razjanite onda jednu stvar. Da li se ovog sećate: Da li je sa vama bio Vezmarević?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Kol'ko se sećam da nije bio... da nije bio sa mnom. Kol'ko se sećam...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR:... da nije bio.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: U operativnom dnevniku dokazni predmet 371, unos za 21. jedanaesti u 16.00 časova. To je na stranici 11 engleskog prevoda... Glasi, da je: "Iz sela Nijemci, Tovarnika, vratila se grupa oficira koja je otišla prethodnog dana po zadatku i naređenju komandanta 80. motorizovane brigade". Da li se ovaj upis odnosi na, na vašu grupu i da li se toga sećate?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, da. Sećam se. Svakako.

prevodioci: Ne čujemo uopšte gospodina Vasića. Molimo da priđe bliže mikrofonu. Hvala.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Jeste li podneli neki izveštaj kada ste se vratili?

prevodioci: Nismo čuli poslednji deo pitanja.

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam komandantu podneo detaljan usmeni izveštaj. Ne mogu sad zaista da se setim da li je bio i... ovaj, i pismeni izveštaj, ali je detaljno informisan o stanju i rasporedu jedinica bataljona i problemima koji su nastali u toku napada sa ovom Trećom... mehanizovanom gar... Trećom mehanizovanom gardijskom... gardijskom brigadom.

ADVOKAT VASIĆ: Izvinjavam se prevodiocima. Trudiću se da budem bliže mikrofonu da bi me čuli. Zbog toga nisu, nažalost, prevodioci čuli ni poslednji deo pitanja mog. A on je se odnosio na ovaj izveštaj koji je... da li je gospodin Danilović podneo izveštaj komandantu 80. brigade - kada se vratio u Negoslavce... u Negoslavce - na komandno mesto.

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, pa rekao sam, ovaj....

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da, odgovorili ste, ja samo...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, odgovorio sam na to pitanje, da ne gubimo vreme.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Molim vas na ovoj stranici da pogledate još jedan upis za 17.00 časova. 21., dakle, jedanaestog 1991. godine. To je takođe... to je na stranici 12 u 17.00 časova... Piše: "Stigle su starešine sa izveštajima redovnim..." Ja ne mogu da pročitam ovu reč koja sledi posle ovoga "redovnim izveštajima"... "...problemima".

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR:... "problemima, i sni..."

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: "...i svima je podeljeno..."

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: "... i svima je... podeljeni zadaci za raspoznavanje".

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:"... znaci za raspoznavanje". Da li se sećate ovog... referisanja od 21. jedanaestog u 17.00 časova? Da li se sećate da li je na ovom referisanju bilo reči o događajima u hangaru na "Ovčari" od 20. jedanaestog, u noći između 20. i 21. jedanaestog 1991. godine?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ništa nije bilo, ni jedne jedite reči o tom nesretnom događaju, kol'ko mene pamćenje, ovaj... služi - da o tome nije ništa, zaista ništa nije raspravljan.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dok ste bili odsutni iz komande brigade, da li ste imali bilo kakvih saznanja o tome šta se dešava u... na farmi "Ovčara"? Mislim na ovo vreme kada ste bili u selu Njemci?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa to je, kako da kažem, udaljenost možda 15, 20 kilometara otprilike, 'ajde da ne... da... slučajno ne pogrešim... i objektivno nisam mogao... nisam... nisam mogao, ovaj, da znam šta se dešava, niti sam imao vezu sa komandantom brigade u pokretu, koja se neki puta, ovaj, organizuje - ako je potrebno. A kad sam se vratio u komandu brigade, ja sad zaista ne mogu da, ovaj... mogu samo da se setim da nije bio nijedan sastanak - da je posvećen tim problemima vezanim, ovaj, za događaje u selu Ovčara.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je komandant brigade ili načelnik bezbednosti te brigade s vama razgovarao o ovim događajima na... na "Ovčari"... kad ste se vratili?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Ne, nisu. Nisu sigurno. Sigurno nisu. Oni bi to mogli da... da potvrde da... da zaista o tome nismo... nismo raspravljeni.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Kad govorimo već o ovoj zoni odgovornosti u kojoj je dejstvovala vaša brigada, da li nam možete reći: da li su u toj zoni sprovedene kontrole od pretpostavljenih komandi još za vreme trajanja vukovarskih operacija, a i nakon oslobođenja Vukovara?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa ovako. Mogu da pouzdano tvrdim da u toku same napadne operacije i izvršenja borbenih zadataka jedinica brigade... da nije bilo nekih... nekih, ovaj, kontrola. Možda je neka slučajno došla. A po padu Vukovara - 18. novembra, onda su bile kontrole češće iz pretpostavljenih komandi. Posle su i organi, ovaj, civilne vlasti iz... Kragujevca i ovih opština dolazili da obilaze vojne obveznike sa određenim, kako da kažem... ovaj... materijalom, kao što su, ne znam: cigarete, kisela voda i tako slično.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li... Kažete, posle 18. su došle. Da li su to bile kontrole iz Operativne grupe Jug ili iz... Prve vojne oblasti?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa ne mogu baš detalja da se ovaj, setim. A mislim da je, da je... da, da je bilo kontrola iz Operativne grupe Jug, kao i kontrola iz komande Prve vojne oblasti i naše matične komande 24. korpusa. To je ovaj Kragujevački korpus.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam... Molim vas, sada bih opet pogledao dokazni predmet 371. To je upis za 22. jedanaesti 1991. godine u 17.00 časova. Stranica na engleskom je broj 13... Tu se radi o... tome da su sta... starešine potčinjenih jedinica dostavile redovni borbeni izveštaj.

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li se sećate, da li je tog dana zaprimljen samo izveštaj, ili je bilo... bio sastanak, odnosno referisanje u komandi 80. brigade?

prevodioci: Primedba prevodilaca: Nismo čuli lokaciju koju je gospodin Vasić pomenuo.

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Ne bi zaista mogao da... da se pouzdano ovaj setim, da li je posle dostavljanja redovnih borbenih izveštaja, da li je bio... da li je bilo i referisanje potčinjenih komandanata bataljona i diviziona, zaista ne mogu, ne mogu da tvrdim i... ne mogu da dam, ovaj... baš precizan odgovor po ovom pitanju. Ne mogu da se setim, zaista. Jer... najčešće su... referisanja bila... u popodnevnim satima, znači na kraju... na kraju dana, negde oko 18.00 časova. Obzirom da je to bio novembar, ovaj, mesec i kad... što kažu, kad već... ovaj... pada mrak i kad prestaju intenzivna borbena dejstva, onda su potčinjeni komandanti dolazili da referišu šta... šta se u toku dana desilo, i onda su se vraćali nazad u jedinicu sa dobijenim zadacima od komandanta... komandanta brigade. Međutim, nije uvek bila praksa da svaki dan budu ova... ta referisanja, pa zato ne mogu da se setim da li je to bilo baš toga dana. Iz tog razloga - ne mogu da se setim.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li se sećate da je u jednom trenutku - komanda 80. brigade preuzeila zonu odgovornosti Operativne grupe Jug? I ako se sećate, da li se sećate kada je to bilo?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa sećam se, samo... ne mogu da budem baš precizan... precizan - da li je to bio 22. ili 23. Ne mogu, zaista. Al' mislim da se... da... da se radi o tim datumima, ovaj... tu negde, ali... ali nisam... ne mogu da kažem pouzdano koji je to baš... ovaj, bio dan.

ADVOKAT VASIĆ: Zamolio bih ako možemo da vidimo dokazni predmet...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da je to bilo posle 20. novembra, kol'ko se dobro... kol'ko me pamćenje služi iz tog...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Samo da pogledamo dokument, možda će vam ovo....

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR:... iz tog perioda.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... osvežiti pamćenje.

ADVOKAT VASIĆ: Dokazni predmet 425, molio bih. To je ERN broj 0327-1249... Molio bih na... na... na BHS-u? Hvala. I poslednji deo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dakle, ovo je komanda Operativne grupe Jug, redovni borbeni izveštaj.

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da....

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... od 22. jedanaestog...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... 1991. godine?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ: Zamolio bih ako možemo poslednja dva, tri pasusa da približimo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ovde piše: "U toku dana...", znači izveštaj od 22. jedanaestog 1991. godine "U toku dana preduzete su sve mere da 80. motorizovana brigada preuzme organizacijske i komandne funkcije u zoni odgovornost OG Jug..."

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Dobro.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: "... komanda 80. motorizovane brigade dobila je sva uputstva i dokumenta za organizaciju rukovođenja i komandovanja u zoni odgovornosti OG Jug". Moje je pitanje: da li se... da li sada vam je jasnije....

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... kada ste dobili...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, da. Ovo naređenje smo dobili i po njemu je postupljeno. Ali zaista nisam znao da li je to: 21., 22. ili 23. Mislim, nisam želeo da, da, da ovaj, tvrdim, ali znam da je... da je otprilike u tom periodu... bila preuzeta zona... zona odgovornosti.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Mene intresuje samo da li je poslednji čin u preuzimanju zone odgovornosti - primopredaja dokumenata za: organizovanje, rukovođenje i komandovanje?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, apsolutno. Ovaj, preuzimaju se dokumenta i nastavlja se, kako da kažem, nastavljaju... nastavlja jedinica koja je preuzela zonu odgovornosti, da izvršava sve zadatke - one koji su bili u nadležnosti prethodne... prethodne jedinice.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li se sećate, da li je komandant 80. motorizovane brigade, gospodin potpukovnik Vojinović, 22. jedanaestog 1991. godine izdao naređenje o premeštaju komande u vukovarsku kasarnu? Da li se sećate toga?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, da, da. Toga se sećam, zato što mi je izdao zadatak da... formiram, mi to vojnicima kažemo, konačarsku ekipu, i da ovaj, odemo u kasarnu i da... pripremim, kako da kažem, tu komandu. A to je inače bila kasarna ovaj, jedne od jedinica JNA do, do ,do... ovaj, 1991. godine, koja je tu pre ovih poznatih dogadaja u Hrvatskoj, koja je bila smeštena u toj kasarni, ali zbog intenzivnih borbenih dejstava, kasarna je bila dosta, ovaj... oštećena, što se vidi iz onog... izveštaja, odnosno iz onog akta po kome mi tražimo pomoć od komande Prve vojne oblasti - da se ovaj... angažuje na, kako da kažem, sanaciji te kasarne da, da, da se može staviti u funkciju, odnosno da može komanda brigade da bude razmeštena - u toj kasarni.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Kad već sad govorite o toj kasarni, i o vašem zadatku koji ste dobili... od komandanta Vojinovića...

ADVOKAT VASIĆ: Ja bih zamolio ako možemo da pogledamo sada 65ter dokument. To je 1D 04, ERN 0D00-0548. To se nalazi u ovom setu dokumenata koje smo podelili danas. Treći je po redu. Znači, 1D 04.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Vi imate u ovom setu...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, da. Vidim.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Evo, sad je i na...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: ... i na ekranu. Budite ljubazni, pa nam prokomentarišite ovo naređenje?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Šta predstavlja?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Već sam, već sam malopre par reči rekao u vezi ovog naređenja i mog zadatka. Znači, zahtev za sanaciju kasarne u Vukovaru je dostavljen komandi Prve vojne oblasti i komandi 24. korpusa na znanje, u kome stoji, znači: "U cilju saniranja kasarne u Vukovaru u koju se useljava komanda...", bolje bi bilo reći "...u koju se razmešta komanda 80. motorizovane brigade iz Kragujevca, posle završnih operacija oslobođaja Vukovara - molimo vas da preduzmete najhitnije mere u cilju stvaranja minimalnih uslova za život i rad u zimskim uslovima u ovoj kasarni". I onda ovde - navodi se šta je najneophodnije preduzeti, a to su znači sledeće mere: 1) Opravka krovne konstrukcije, jer skoro svi objekti prokišnjavaju, a to se desilo zbog dejstva artiljerije i drugih ovaj, borbenih sredstava. Pod 2) Zastakljivanje svih prozora i vrata na zgradi komande i stambenom delu objekta. 3) Opravka kanalizacije i vodovodne mreže, jer prilikom ulaska u kasarnu, ovaj, vode uopšte nije... nije bilo. Zatim 4) Obezbeđenje centralnog grejanja i stavljanje istog u funkciju. 5) Obezbeđenje vode u kasarni za piće i opravka trpezarijskog bloka za pripremu hrane i ishranu jedinica. Zatim 6) Obezbeđenje struje u objektu - koja tada nije bila. 7) Opravka centra veze i stavljanje istog u funkciju. Misli se na stacionarni centar veze.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ja bih samo...

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: To su ti zadaci koje je tražio komandant Vojinović, odnosno... da se... da se ovaj, izvrši sanacija ove kasarne od strane prepostavljene komande, odnosno - komande Prve vojne oblasti.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Datum izdavanja ovog naređenja je 23. jedanaesti 1991. godine, je l' tako piše na njemu?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, da. To je... to je taj datum.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Recite mi, imajući u vidu ovakav popis: uništenih krovova, prozora, nema vode, struje, kanalizacije, da li je ta kasarna bila podobna za boravak, duži boravak ljudi - kada ste vi došli i trebali da u nju uselite komandu, imajući u vidu ove uslove... koje ovde opisujete?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Očigledno iz ovog našeg zahteva za sanaciju kasarne, vidi se da su tu uslovi, kako da kažem, ovaj... da su krajnje, da je, da je kasarna krajnje neuslovna za boravak, život i rad jedinica, ovaj... u... u Vukovaru.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, ja bih molio da se ovaj dokument uvede u dokazne predmete?

SUDIJA PARKER: To će biti usvojeno.

sekretar: Ovo će biti dokazni predmet broj 780, Časni Sude.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala vam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Govorili smo malopre da ste preuzeли... kada je komanda 80. motorizovane brigade preuzeла zapravo zonу odgovornosti Operativne grupe Jug, da li je komanda vaše brigade u jednom trenutku postala i komanda grada, odnosno - potpukovnik Vojinović - da li je postao komandant grada Vukovara?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, jeste. Ja mislim da... da je... da ima i neka naredba o tome, obzirom da... da smo bili najstarija komanda u... u gradu Vukovaru, onda je i logično bilo da komandant brigade bude i komandant tog naseljenog mesta.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Recite mi, da li su njegovi zadaci i zadaci vaše komande - bili u skladu sa onim zadacima iz naređenja Prve vojne oblasti, koja je uređivala zapravo uspostavljanje komandi mesta na celom prostoru? Znači, uvođenje vojne vlasti, formiranje civilnih vlasti, i uspostavljanja reda i mira, i sigurnosti građana na teritoriji?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, apsolutno. Komanda brigada je zaista činila maksimalne napore da pomogne da se što pre organizuje i uspostavi civilna vlast. Sećam se da je, da li Generalstab ili... komanda Prve vojne oblasti, ali pouzdano znam da je došlo nekoliko, dva ili tri oficira - da u tom pravcu pomognu... formiranje civilne vlasti u gradu Vukovaru i da se... da se što pre određeni deo poslova prebací ovaj, na te civilne... civilne strukture. Kol'ko se sećam, tu je bio potpukovnik Stojković Mile i... čini mi, se ako se dobro sećam, još dva... dva oficira koji su pomagali da se... da se ovaj, uspostavi civilna vlast posle završetka ovih borbenih dejstava.

ADVOKAT VASIĆ: Ja bih zamolio samo ako možemo da pogledamo dokazni predmet 371, upis za 24. jedanaesti u 8.00 časova. Svedok ima BHS verziju, a na ekranu možemo... staviti englesku verziju - stranica broj 14. To je operativni dnevnik 80. motorizovane brigade... Dakle, upis je za 24. jedanaesti u 8.00 časova, stranica 14... Hvala.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ovde piše: "Komandant i načelnik štaba odlaze u obilazak jedinica i izviđanje u kasarni Vukovar za razmeštaj prištabskih jedinica, kao i kontrolu rada TO Vukovara i policije... Rad na organizaciji vojne vlasti Vukovara". Da li nam možete reći kakav je ovo bio... zapravo kontrola rada štaba, to jest TO Vukovar i,i,i,i,... i policije? Da li nam možete malo približiti - kakve su to funkcije bile... koje je vršio komandant 80. brigade?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Ovako. Štab Teritorijalne odbrane nije bio potčinjen komandi 80. motorizovane brigade, ali je komanda brigade, ovaj, najuže saradivala sa tim štabom, u smislu podrške i pomoći u realizaciji njegovih namenskih zadataka. Štab TO je i formirao ovu policijsku stanicu. Ako me dobro pamćenje služi, to je bio jedan policijac, mislim da se, da se prezivao Travica, ako sam dobro zapamtio - da mu je prezime? I on je zbilja... revnosno i ozbiljno obavljao te svoje zadatke komandira te policijske stanice. I sećam se da sam i ja bio u nekoliko navrata kod njega radi koordinacije - u smislu realizacije zadataka na obezbeđenju pojedinih objekata u gradu, uspostavi tih patrola, odnosno - punktova za kontrolu ulaska i izlaska u naseljeno mesto, obzirom da su još uvek bili pojedinačni slučajevi

izvlačenja... pojedinih pripadnika Zbora narodne garde i MUP-a Republike Hrvatske iz... iz grada Vukovara i njegovih predgrađa.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ova saradnja sa štabom TO Vukovar, ko je iz... iz vaše komande bio nadležan za ovu saradnju sa... sa štabom?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Pa kol'ko se ja sećam, često puta je tu obavezu uzimao na sebe komandant brigade, a... mislim da sam i ja bio neki put u tom štabu. Sad, detalje zbilja ne bih mogao, ne bih mogao da kažem, jer dosta je velika vremenska distanca.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: O ovom... o ovome postoje upisi i u... i u operativnom dnevniku. Mi nećemo sad prolaziti kroz sve te upise. To će Pretresno veće... časni Sud pogledati ko je kontaktirao sa ovim jedinicama, to jest - sa štabom TO Vukovar. A mi idemo dalje... Recite mi... da li ste upoznati sa tim da je komandant štaba TO Vukovar u jednom trenutku ranjen? I da li ste upoznati s tim da je o tome komandant 80. brigade podnosio nekakav izveštaj?

SVEDOK DANILOVIĆ – ODGOVOR: Da, sećam se toga da je... on beše Miroljub Vujović... ranjen od svog pratioca iz škorpiona 7.65 milimetara, znači automatskog pištolja... Izveštena je prepostavljena... Izveštena je prepostavljena komanda o tome. Povratnu informaciju... i... i on je prebačen, kol'ko se sećam opet, na... na VMA u Beograd na... na lečenje. Mislim da je bila rana u predelu, ovaj, stomaka. Povratnu informaciju o tom događaju ja zaista nisam dobio, i nije mi poznato - da li je to bio nesretni slučaj ili možda... nešto drugo.

ADVOKAT VASIĆ: Da li možemo da pogledamo... to je šesti dokument 1D 07. ERN broj je 0D00-0511? Ili časni Sude, ako mislite da uvođenje ovog dokumenta ostavimo za sutra ujutru, pošto je 15 do sedam?

SUDIJA PARKER: Hvala vam, gospodine Vasiću. Završićemo sada sa radom i nastavićemo sutra u 9.00 časova.

SVEDOK DANILOVIĆ: Časni Sude, gospodine predsedavajući, ja bih imao samo jednu molbu, ako dozvolite da gospodu pozdravim, pukovnika Šljivančanina, Radića, zatim sudiju Borovića, ako... ako je moguće i ako to vi dozvoljavate?

SUDIJA PARKER: Bojam se da to nije dozvoljeno dok ste ovde kao svedok. To mora da sačeka dok vi ne završite sa svedočenjem. Hvala.

SVEDOK DANILOVIĆ: Razumeo sam. Hvala.

